

**URZĄD MIEJSKI WROCŁAWIA
WYDZIAŁ WODY I ENERGII**

PROGNOZA

ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

**ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania
przestrzennego w rejonie ulic: Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza i Nowo-
wiejskiej we Wrocławiu**

Prognoza: **dr Grzegorz Synowiec**

Wrocław, październik 2020

SPIS TREŚCI:

I.	PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY	3
II.	MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU	3
III.	POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI	5
IV.	OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA	6
1.	Charakterystyka środowiska przyrodniczego.....	6
2.	Stan środowiska i zagrożenia	14
3.	Uwarunkowania ekofizjograficzne	25
V.	ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU	26
1.	Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego	26
2.	Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko.....	29
3.	Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu.....	33
VI.	CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	35
VII.	INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO.....	38
VIII.	PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH.....	39
IX.	POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU.....	39
X.	METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU	40
XI.	PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	41
1.	Przyjęte założenia.....	41
2.	Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze.....	42
3.	Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania.....	43
XII.	STRESZCZENIE	43

I. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA PROGNOZY

Projekt planu opracowany został w efekcie podjęcia przez Radę Miejską Wrocławia uchwały XIV/367/19 z dnia 17 października 2019 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza i Nowowiejskiej we Wrocławiu.

Podstawą prawną opracowania prognozy oddziaływania na środowisko ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (MPZP) stanowią:

- ⇒ Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r. poz. 283z późn. zm.);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, (Dz. U. z 2019 r. poz. 1396);
- ⇒ Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2020 r. poz. 293z późn. zm.).

Opracowanie Prognoza oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego ma na celu dokonanie oceny skutków realizacji ustaleń planu w odniesieniu do poszczególnych komponentów środowiska przyrodniczego, wskazanie potencjalnie uciążliwych lub korzystnych dla środowiska ustaleń urbanistycznych i powinna stanowić integralną część opracowania planu oraz podawać rozwiązanie poprawiające istniejący i planowany sposób zagospodarowania.

II. MATERIAŁY WYJŚCIOWE, METODA PRZYJĘTA W OPRACOWANIU

Przy sporządzaniu Prognozy wykorzystano następujące materiały:

1. Projekt rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza i Nowowiejskiej we Wrocławiu w skali 1:1000, Biuro Rozwoju Wrocławia, 2020;
2. Projekt uchwały Rady Miejskiej Wrocławia w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza i Nowowiejskiej we Wrocławiu, Biuro Rozwoju Wrocławia, 2020;
3. Opracowanie ekofizjograficzne dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w rejonie ulic: Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza i Nowowiejskiej we Wrocławiu (część tekstowa i rysunek), Wydział Wody i Energii, 2020;
4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia przyjęte uchwałą Nr L/1177/18 Rady Miejskiej Wrocławia z dnia 11 stycznia 2018 roku.

Obowiązek sporządzenia Prognozy, a także jej ogólny zakres, wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (art. 46 - 53). Zgodnie z nim prognoza:

- określa, analizuje i ocenia istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu, stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem, istniejące problemy

ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby, w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu, przewidywane znaczące oddziaływania, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne, na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko, a w szczególności na: różnorodność biologiczną, ludzi, zwierzęta, rośliny, wodę, powietrze, powierzchnię ziemi, krajobraz, klimat, zasoby naturalne, zabytki, dobra materialne z uwzględnieniem zależności między tymi elementami środowiska i między oddziaływaniami na te elementy;

- przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także biorąc pod uwagę cele i geograficzny zasięg dokumentu oraz cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralność tego obszaru - rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w projektowanym dokumencie wraz z uzasadnieniem ich wyboru oraz opis metod dokonania oceny prowadzącej do tego wyboru albo wyjaśnienie braku rozwiązań alternatywnych, w tym wskazania napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy.

Zakres merytoryczny prognozy jest bardzo szeroki i obejmuje kompleks zagadnień związanych z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców i zasobów naturalnych, kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych.

W trakcie sporządzania prognozy przeanalizowano rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne i pozostałe ustalenia projektu planu pod kątem ich zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym oraz pod kątem ochrony walorów środowiska kulturowego. Analizie poddano również ustalenia projektu planu dotyczące warunków zagospodarowania terenu. Podjęto również próbę oceny stanu i funkcjonowania środowiska, jego walorów i zasobów, określonych w opracowaniu ekofizjograficznym.

Oddziaływanie na środowisko przyrodnicze i zabytki zainwestowania przewidzianego projektem planu miejscowego oceniano, posługując się następującymi kryteriami:

- ⇒ charakterem zmian (bardzo korzystne, korzystne, niekorzystne, niepożądane, bez znaczenia),
- ⇒ intensywności przekształceń (nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne),
- ⇒ bezpośredniości oddziaływania (bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane),
- ⇒ okresu trwania oddziaływania (długoterminowe, średnioterminowe, krótkoterminowe),
- ⇒ częstotliwości oddziaływania (stałe, okresowe, epizodyczne),
- ⇒ zasięgu oddziaływania (miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne),
- ⇒ trwałości przekształceń (nieodwracalne, częściowo odwracalne, odwracalne, możliwe do rewaloryzacji).

III. POWIĄZANIA PROJEKTU PLANU Z INNYMI DOKUMENTAMI

Projekt planu powstał w oparciu o dokumenty strategiczne i planistyczne na szczeblu krajowym:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,

wojewódzkim:

- Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, Perspektywa 2020;
- Projekt Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Dolnośląskiego, 2019;
- Strategia Rozwoju Województwa Dolnośląskiego do 2030 r;
- Regionalny Program Operacyjny dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014-2020;
- Program Opieki nad Zabytkami Województwa Dolnośląskiego na lata 2015-2018;
- Wojewódzki Program Ochrony Środowiska dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2014 – 2017 z perspektywą do 2021, 2014 r.;
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Dolnośląskiego na lata 2016 - 2022 r.;
- Program ochrony powietrza dla województwa dolnośląskiego, 2018;

i lokalnym:

- Program ochrony środowiska dla miasta Wrocławia na lata 2016-2020 z perspektywą do roku 2025, 2017;
- Program ochrony środowiska przed hałasem dla miasta Wrocławia, 2018;
- Powiatowy program zwiększenia lesistości Miasta Wrocławia, 2006;
- Strategia Wrocław 2030, 2019;
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia, 2018.

IV. OCENA STANU I FUNKCJONOWANIA ŚRODOWISKA

1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

Położenie geograficzne i administracyjne

Obszar planu położony jest w śródmiejskiej części Wrocławia. Plan obejmuje teren w kwadracie ulic: Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza, Nowowiejskiej i kard. Stefana Wyszyńskiego.

Obszar planu to teren częściowo zabudowany (budynki mieszkalno – usługowe, garaże) oraz utwardzony (chodniki, boisko do koszykówki, miejsca parkingowe). Teren niezabudowany to zielony teren przychodni, pasy zieleni wzdłuż ul. Nowowiejskiej, ul. Stefana Jaracza, ul. Elizy Orzeszkowej i częściowo wzdłuż ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego, a także trawniki we wnętrzu podwórzowym.

Pod względem przyrodniczym jest to teren umiarkowanie zdegradowany, gdyż w dużej części jest zabudowany i utwardzony. Jednak obecność drzew i krzewów we wnętrzu podwórzowym oraz od strony ul. Nowowiejskiej, ul. Jaracza, ul. Elizy Orzeszkowej i częściowo ul. kard. Stefana Wyszyńskiego poprawia warunki klimatyczne i walory krajobrazowe.

Obszar planu położony jest w śródmiejskiej części Wrocławia, w obrębie jednostki urbanistycznej A6 Śródmieście Nadodrzańskie. Jest to obszar mieszkaniowo-usługowy. Obszar planu wynosi 3,07 ha.

Według podziału Polski na jednostki fizyczno-geograficzne, obszar objęty planem należy do mezoregionu Pradolina Wrocławska, która wchodzi w skład makroregionu Nizina Śląska.

Budowa geologiczna, rzeźba terenu, uwarunkowania geotechniczne dla zabudowy

Obszar planu położony jest na antropogenicznie przekształconej terasie zalewowej, której powierzchnia została nadbudowana miąższymi warstwami nasypów i silnie przekształcona przy lokalizacji obiektów budowlanych i komunikacyjnych.

Pod względem geologicznym teren MPZP zbudowany jest z holocenówskich piasków, pospółek i żwirów. Na obszarze planu występują nasypy niebudowlane (na głębokości 1-2 m p.p.t), współczesne aluwia Odry i dopływów (na głębokości 1-4 m p.p.t), a także osady facji powodziowej (mady) – na głębokości 1-2 m. p.p.t.

Wody gruntowe znajdują się na głębokości 2-3 m p.p.t., jednak lokalnie występują w utworach antropogenicznych na głębokości 1-2 m p.p.t, a nawet 0-1 m p.p.t.

Warunki geotechniczne

Miąższość gruntów antropogenicznych waha się od 1 m do 2 m. Z punktu widzenia przydatności gruntów do zabudowy na obszarze planu dominują grunty słabonośne z wodą gruntową od 1 m p.p.t – 2 m p.p.t. (IIb), oraz grunty nienośne z wodą gruntową od 0 m p.p.t do 1 m p.p.t. (Ib).

Na obszarze opracowania występują grunty słabonośne oraz nienośne o ograniczonej przydatności do zabudowy. Spowodowane jest to głównie obecnością niekontrolowanych nasypów budowlanych o zmiennych właściwościach geotechnicznych. Nasypy mineralno-gruzowe obniżają przydatność gruntów do celów budowlanych, dlatego konieczne jest posadawianie nowych budowli i budynków poza ich zasięgiem na podścielających je utworach piaszczystych lub gliniastych. Piaszki to grunty nośne, małościśliwe, stwarzające problemy jedynie w miejscach występowania w stanie luźnym.

Topoklimat

Wrocław znajduje się we „wrocławsko-opolskim obszarze ciepła”, a klimat miasta jest wypadkową położenia geograficznego oraz czynników antropogenicznych, modyfikujących

podstawowe parametry pogodowe. Na kształtowanie warunków klimatycznych w obrębie miasta wpływ ma jego położenie na Nizinie Śląskiej, w Pradolinie Odry oraz bliskość masywu Sudetów. Położenie w dolinie rzeki powoduje, że na obszarze miasta występuje specyficzny mezoklimat, charakteryzujący się częstymi warunkami inwersyjnymi, zamgleniami i podwyższonymi wartościami wilgotnościowymi. Wpływ Sudetów objawia się wzmożonym występowaniem silnych wiatrów o charakterze fenowym, występujących po zawietrznej stronie gór (średnio 71 dni w roku z silnym wiatrem). Położenie Wrocławia na Nizinie Śląskiej w południowo-zachodniej części Polski powoduje, że obszar miasta charakteryzuje się jednym z najniższych wartości kontynentalizmu klimatu w kraju (amplituda roczna temperatury powietrza wynosi $19,2^{\circ}\text{C}$). Klimat Wrocławia kształtowany jest głównie przez wilgotne masy powietrza znad Oceanu Atlantyckiego, przy małym udziale mas powietrza kontynentalnego.

Wrocław należy do obszarów najcieplejszych w Polsce. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi $9,1^{\circ}\text{C}$ (1981 - 2010), miesiącem najzimniejszym jest styczeń (T średnia = $-0,7^{\circ}\text{C}$), a najcieplejszym lipiec (T średnia = $19,0^{\circ}\text{C}$). Największą zmiennością temperatury powietrza charakteryzują się miesiące zimowe, w styczniu zakres zmian wynosił od $-9,4^{\circ}\text{C}$ (1987 rok) do $+4,8^{\circ}\text{C}$ (2007 rok), a najcieplejszym miesiącem roku tj. lipcu od $23,2^{\circ}\text{C}$ (2006 rok) do $15,7^{\circ}\text{C}$ (1984 rok). Najwyższa temperatura powietrza zmierzona w wieloleciu 1981 – 2015 wynosi $37,9^{\circ}\text{C}$ (08.08.2015 roku), a najniższa $-30,0^{\circ}\text{C}$ (08.01.1985 roku). Okres wegetacyjny trwa ponad 226 dni.

Opady atmosferyczne w porównaniu z innymi elementami klimatu charakteryzują się bardzo dużą zmiennością zarówno w czasie jak i w przestrzeni. Średnia suma roczna opadów (1981-2010) we Wrocławiu wynosi 537 mm. W przebiegu rocznym wyraźnie zaznacza się lipcowe maksimum opadów, średnia suma miesięczna dla tego miesiąca wynosi 81mm, natomiast minimum opadów przypada w miesiącach zimowych: styczeń (26,9 mm) i luty (25,2 mm). Udział opadów sezonu letniego (czerwiec-sierpień) w rocznej sumie wynosi ok. 40%. Zakres zmienności sum rocznych opadów charakteryzuje duży przedział od 724 mm w 2009 roku (135 % normy) do 381 mm w roku 1982 (71% normy). Znacznie większym zróżnicowaniem wysokości charakteryzują się opady miesięczne np. najwyższa suma opadów lipca wyniosła 238,1 mm (1997 rok) i stanowiła 294% normy miesięcznej, a najniższa wyniosła tylko 10,8 mm (1994 rok) tj. 13% normy miesięcznej dla lipca.

We Wrocławiu średnio w roku występuje 12 dni z opadem umiarkowanym (≥ 10 mm na dobę), dni z opadem umiarkowanie silnym (≥ 20 mm na dobę) jest mniej, średnio są to 4 dni. Jeszcze rzadziej występują dni z opadem silnym tj. ≥ 30 mm/ dobę, średnio jest to 1 dzień w roku. Opady umiarkowanie silne i silne występują przede wszystkim w miesiącach letnich. W miesiącach letnich notowane są również najwyższe opady dobowe. Najwyższy opad dobowy w wieloleciu 1981-2015 wystąpił 20 lipca 2001, suma dobową wyniosła 74,4 mm (16,7% normy rocznej opadów).

Geograficzne położenie na Nizinie Śląskiej sprawia, że dominującymi kierunkami wiatrów są wiatry z sektora zachodniego. W latach 1971 – 2000 udział wiatru z kierunku zachodnio-północnego wyniósł 21%, a z kierunku zachodniego 18%. Trzecim pod względem częstotliwości kierunkiem wiatru jest południowy-wschód (17%). Znamienny jest również wzrost częstotliwości wiatru z sektora północno-zachodniego w lecie i południowo-zachodniego w zimie. Przeważającym kierunkom wiatru towarzyszą największe prędkości. Średnia roczna prędkość wiatru z kierunków zachodnich przekracza 3 m/s, zaś w chłodnej porze roku (listopad – kwiecień) 4 m/s.

Zagospodarowanie przestrzenne i stopień urbanizacji miasta mają duży wpływ na mezoklimat miejski, głównie na dystrybucję ciepła, zanieczyszczenie powietrza, opady atmosferyczne a nawet cyrkulację lokalną. Obszary zabudowane wpływają na pojemność i przewodnictwo cieplne, magazynując energię słoneczną, ograniczają infiltracje wód opadowych, modyfikują przepływ powietrza i wymianę ciepła. Emisja zanieczyszczeń pyłowych i gazowych

zaburza bilans promieniowania. Wszystko to powoduje, że Wrocław został zaliczony do grupy terenów o bioklimacie terenów zurbanizowanych o cechach obciążających organizm ludzki.

Tab. 1. Okresy występowania bioklimatycznych typów pogody o różnej przydatności do określonych form rekreacji i turystyki (Dubicka, Sikora, 2005)

Forma rekreacji	Pogoda korzystna	Pogoda korzystna z ograniczeniami	Pogoda niekorzystna
kąpiele słoneczne	I dekada kwietnia – II połowa października	II połowa czerwca – II dekada września	połowa listopada – połowa marca
kąpiele powietrzne	koniec marca – III dekada października	czerwiec	II dekada listopada – połowa lutego
łagodne formy rekreacji ruchowej (spacery i spokojne zajęcia terenowe oraz poruszanie się po mieście)	połowa kwietnia – początek czerwca III dekada sierpnia – połowa II dekady października	czerwiec - sierpień	
aktywne formy rekreacji ruchowej (gry terenowe i intensywne marsze, turystyka piesza i rowerowa oraz praca w terenie otwartym)	cały rok	czerwiec - sierpień	

Osobnym zagadnieniem jest występowanie na terenie miasta obszaru miejskiej wyspy ciepła (MWC), czyli wzrostu temperatury na obszarze miejskim, silnie zurbanizowanym, w stosunku do terenów peryferyjnych. Największe wartości mwc osiąga podczas bezchmurnych i bezwietrznych letnich warunków pogodowych w okresie nocnym. Średnie natężenie MWC dla centrum miasta wynosi 1,0°C, dla zabudowy wysokiej 0,7°C, dla zabudowy willowej 0,3°C. Natężenie mwc zależy od cyrkulacji i może dochodzić nawet do 9,0°C w sytuacjach ekstremalnych. Obserwuje się także zjawisko jeziora chłodu w godzinach porannych tuż po wschodzie słońca lub związanego z napływem świeżej masy powietrza. Zjawisko jest wynikiem wolniejszego nagrzewania się powierzchni w obrębie zabudowy zwartej lub wolniejszą wymianą mas powietrza w trakcie zmiany cyrkulacji.

Warunki klimatyczne na obszarze opracowania

Klimat lokalny obszaru opracowania zalicza się do charakterystycznego i typowego klimatu dla terenów położonych w obrębie doliny rzecznej, zmodyfikowanego przez tereny zabudowane, o średniej inwersyjności i o przeciętnym układzie stosunków termiczno-wilgotnościowych. Obszar opracowania znajduje się w zasięgu miejskiej wyspy ciepła (MWC). Wpływ MWC przejawiać się może przesuszaniem powietrza, kumulacją zanieczyszczeń miejskich oraz uczuciem duszności. Z punktu widzenia warunków topoklimatycznych obszar objęty planem posiada warunki przewietrzania zmodyfikowane przez układ ulic i istniejącą zabudowę zwłaszcza zabudowę wysoką. Czynnikiem korzystnym, łagodzącym objawy miejskiej wyspy ciepła, jest znaczny udział zieleni wysokiej.

Wody powierzchniowe i podziemne

Wody powierzchniowe

Na obszarze planu nie występują wody powierzchniowe. Wody gruntowe mają charakter wód dolinnych o ustabilizowanym reżimie zależnym od opadów atmosferycznych i niewielkich wahaniach poziomu. Wody gruntowe w osadach piaszczystych tworzą ciągły

poziom i występują na głębokości ok. 2 m ppt. Również w obrębie nasypów mineralno-gruzowych obserwujemy obniżenie poziomu wód gruntowych.

Obszar planu leży poza zasięgiem Q1% wód powodziowych. W trakcie powodzi katastrofalnej w roku 1997 roku obszar planu nie był zalany.

Zgodnie z podziałem na jednostki jcwp obszar planu znajduje się w dorzeczu Odry, regionie wodnym Środkowej Odry, w zlewni JCWP o nazwie „Odra w granicach Wrocławia”.

Tab. 2. Charakterystyka jcwp na obszarze planu

JCWP	Stan / potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Ocena stanu wód JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
Odra w granicach Wrocławia	Dobry i powyżej dobrego	Dobry	Dobry	zagrożona (presja hydromorfologiczna) Termin osiągnięcia celów środowiskowych – 2027 r.

Tab. 2. Charakterystyka jcwp na obszarze planu (Aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 2016).

Nazwa JCWP	Status JCWP	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan JCWP	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	Cele środowiskowe	Termin osiągnięcia celów	Presje	Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW
Odra w granicach Wrocławia	SCZW	Dobry i powyżej dobrego	dobry	dobry	zagrożona	Dobry potencjał ekologiczny; możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku cieków istotnego - Odra w obrębie JCWP Dobry stan chemiczny	2027	presja hydromorfologiczna	Część wód wyznaczone jako obszary wrażliwe na substancje biogenne

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód ustalone zostały w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz. U.2016.1967). Plany gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy są narzędziem polityki wodnej w Polsce a ich opracowanie wynika z ustaleń Ramowej Dyrektywy Wodnej. Stanowią podstawę podejmowania decyzji mających wpływ na stan zasobów wodnych oraz określają zasady gospodarowania wodami w trakcie 6-letniego cyklu planistycznego. Cele środowiskowe dla części wód zostały oparte głównie na wartościach granicznych poszczególnych wskaźników fizyko-chemicznych, biologicznych i hydromorfologicznych określających stan ekologiczny wód powierzchniowych oraz wskaźników chemicznych świadczących o stanie chemicznym wody, odpowiadających warunkom osiągnięcia przez te wody dobrego stanu, z uwzględnieniem kategorii wód, wg rozporządzenia w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych. Dla jednolitych części wód, będących obecnie w bardzo dobrym stanie/potencjale ekologicznym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu/potencjału. Ponadto, ustalając cele uwzględniano także różnicę pomiędzy naturalnymi, a silnie zmienionymi oraz sztucznymi częściami wód. Dla naturalnych części wód celem będzie osiągnięcie co najmniej dobrego stanu ekologicznego.

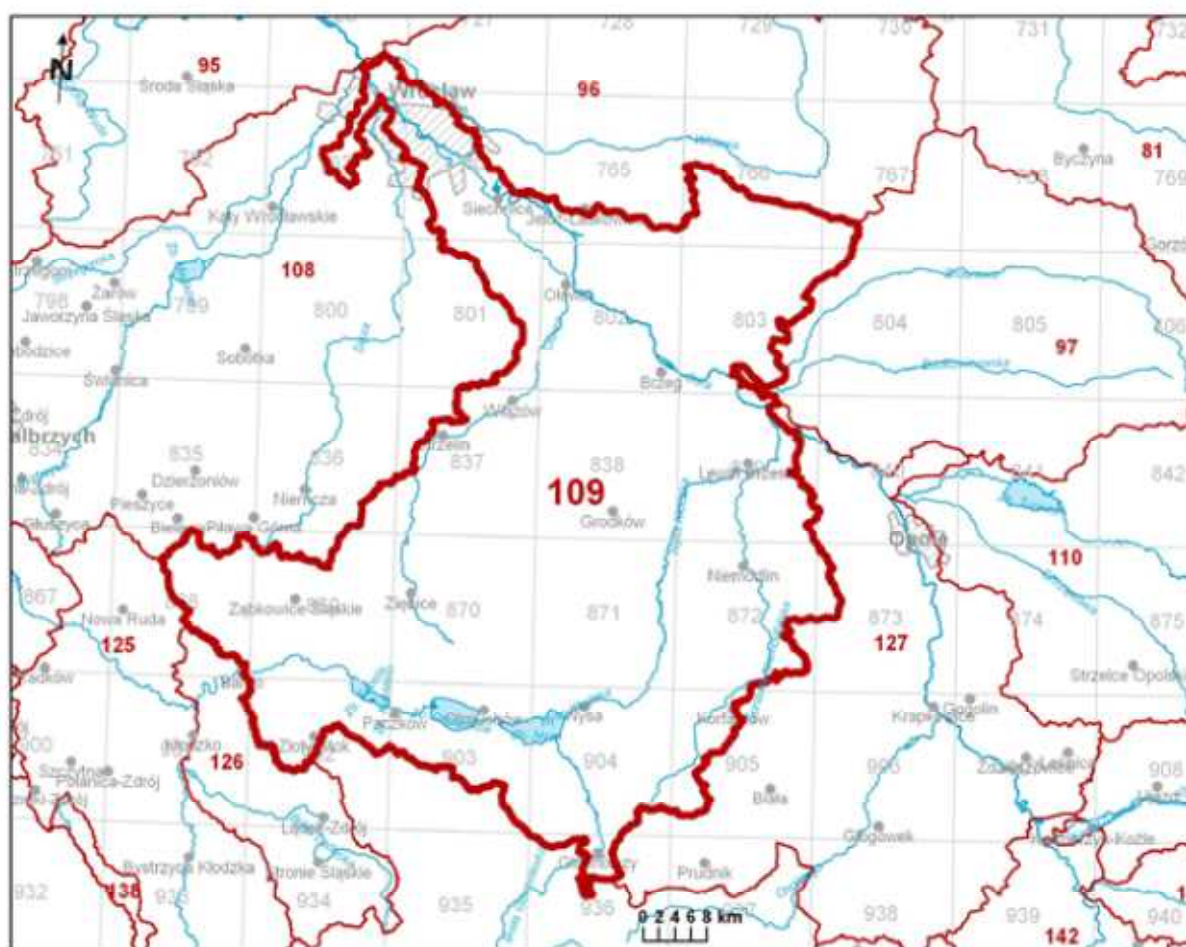
go, dla silnie zmienionych i sztucznych części wód – co najmniej dobrego potencjału ekologicznego. Ponadto, w obydwu przypadkach, w celu osiągnięcia dobrego stanu/potencjału konieczne będzie dodatkowo utrzymanie co najmniej dobrego stanu chemicznego.

Wody podziemne

Zgodnie z podziałem na jednolite części wód podziemnych na obszarze planu występują JCWPd nr 109. Poniżej zaprezentowano parametry hydrogeologiczne jednostki (na podstawie „Charakterystyka geologiczna i hydrogeologiczna zweryfikowanych JCWPd”, PSH, 2015).

Nr JCWPd: 109 - Powierzchnia: 4258,3 km², Region: Środkowej Odry, Region hydrogeologiczny wg Atlasu hydrogeologicznego Polski 1995 r.: wrocławski (XV), sudecki (XVI).

Ryc. 1. Zasięg JCWPd 109.

System krążenia wód podziemnych na terenie jednostki jest wielostopniowy. Głównym źródłem zasilania jest infiltracja opadów atmosferycznych. Struktury czwartorzędowe zasilane są bezpośrednio lub poprzez utwory słabo przepuszczalne w skali lokalnej. Krążenie wód w tym piętrze jest stosunkowo szybkie ze względu na duże spadki zwierciadła wód podziemnych. Nieco inaczej przebiega proces krążenia wód podziemnych w utworach wodonośnych neogenu. Głównymi obszarami zasilania wód tego piętra są strefy wychodni neogenu niecki wrocławskiej w części południowej JCWPd, gdzie następuje zasilanie bezpośrednie lub przez niewielkiej grubości utwory czwartorzędowe. W trakcie przepływu wód tego piętra do granic dre-

nażu możliwe jest przesączanie z górnych poziomów czwartorzędowych do płytszych poziomów neogeńskich.

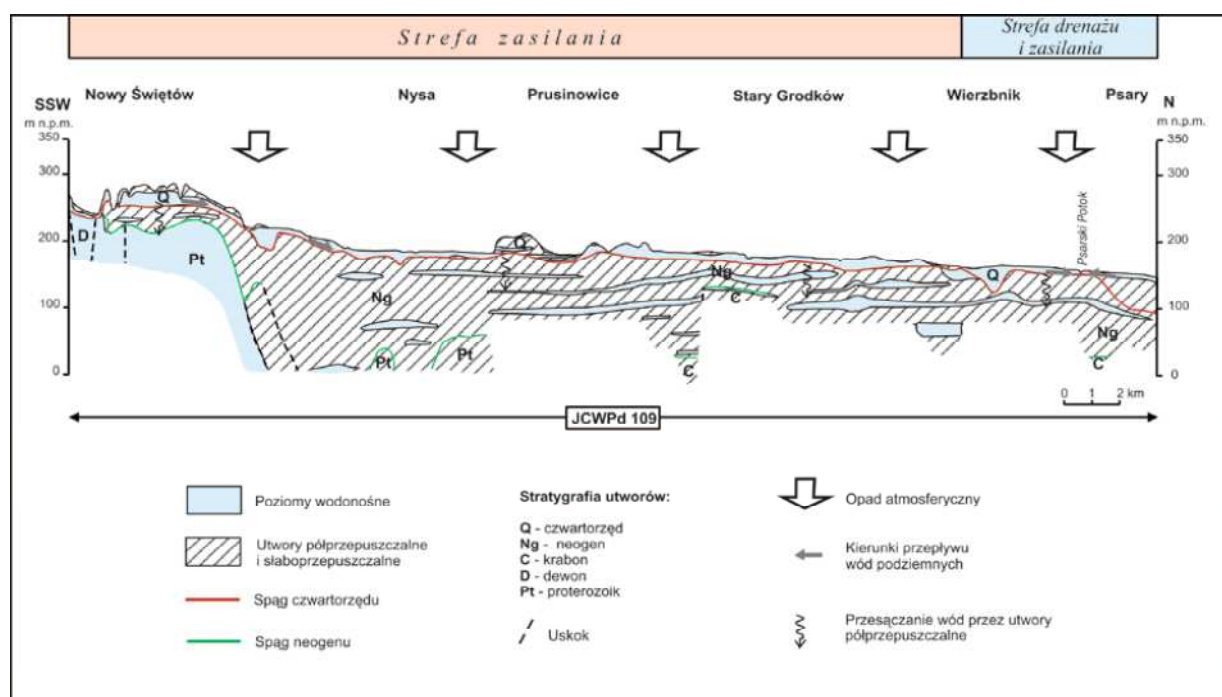
Zasilanie i system krążenia wód podziemnych w poziomach triasowych i głębokim ich zaleganiu podlega innym zasadom i ze względu na niewielki brzeżny fragment tej struktury nie był analizowany.

Warunki krążenia wód podziemnych w utworach wodonośnych paleozoiczno - proterozoicznych i proterozoicznych mają charakter lokalny pod względem zasięgu jak i ilości wód i związane są ze strefami spękań i szczelinowości masywu a ich drenaż odbywa się poprzez źródła w strefie zasilania pozostałych pięter.

Główną bazą drenażu całego systemu krążenia wód podziemnych terenu jednostki zarówno piętra czwartorzędowego jak i neogeńskiego jest dolina Odry przebiegająca w osi niecki wrocławskiej. Niemniej istotną bazą drenażu zwłaszcza piętra czwartorzędowego i częściowo neogeńskiego jest dolina Nysy Kłodzkiej. Wyraźnie zaznacza się również drenaż wód z utworów czwartorzędowych na Ścinawie Niemodlińskiej, Oławie (zwłaszcza w górnym biegu) i Białej Głuchołaskiej.

W systemie krążenia wód podziemnych należy liczyć się zarówno z dopływami, jak i odpływami bocznymi wód podziemnych w piętrze neogeńskim, mając na uwadze jednostkę jako wycinek większej struktury - niecki wrocławskiej.

Ryc. 2. Schemat przepływu w granicach JCWPd 109.

Cele środowiskowe dla jednolitych części wód podziemnych również ustalone zostały w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry” (Dz.U.2016.1967). Dla wód podziemnych ustalono następujące cele środowiskowe:

- zapobieganie dopływowi lub ograniczenia dopływu zanieczyszczeń do wód podziemnych,
- zapobieganie pogarszaniu się stanu wszystkich części wód podziemnych,
- zapewnienie równowagi pomiędzy poborem a zasilaniem wód podziemnych,
- wdrożenie działań niezbędnych dla odwrócenia znaczącego i utrzymującego się rosnącego trendu stężenia każdego zanieczyszczenia powstałego w skutek działalności człowieka.

Dla spełnienia wymogu nie pogarszania stanu części wód, dla części wód będących w co najmniej dobrym stanie chemicznym i ilościowym, celem środowiskowym będzie utrzymanie tego stanu.

Tab. 3. Cechy JCWPd występującego na obszarze planu (*Aktualizacja Planów gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, 2016*)

Nr JCWPd	109
Kod JCWPd	PLGW6000109
Stan chemiczny	dobry
Stan ilościowy	dobry
Status JCWPd	dobry
Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych	niezagrożona
Cel środowiskowy	Dobry stan chemiczny Dobry stan ilościowy
Termin osiągnięcia celów środowiskowych	2015
Obszary chronione wymienione w zał. IV RDW	<i>Obszary wyznaczone na mocy art. 7 do poboru wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi:</i> TAK <i>Obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, gdzie utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie:</i> Rezerваты: Cisowa Góra, Cisy, Muszkowicki Las Bukowy, Skałki Stoleckie, Grodzisko Ryczyńskie, Kanigóra, Łacha Jelcz, Zwierzyńiec, Przylesie, Leśna Woda, Rogalice, Kokorycz, Lubsza, Prądy, Przyłęk, Dębina, Blok, Złote Bagna, Nad Białką, Las Bukowy, Barucice. Sieć Natura 2000 - specjalne obszary ochrony siedlisk: PLH020012 Skałki Stoleckie, PLH160001 Forty Nyskie, PLH020007 Kopalnie w Złotym Stoku, PLH020062 Góry Bardzkie, PLH020071 Ostoja Nietoperzy Gór Sowich, PLH020069 Las Pilczycki, PLH020068 Muszkowicki Las Bukowy, PLH020098 Karszówek, PLH020089 Dąbrowy Janikowskie, PLH020074 Wzgórza Strzelińskie, PLH020104 Łęgi koło Chałupek, PLH160014 Opolska Dolina Nysy Kłodzkiej, PLH160016 Przyłęk nad Białą Głucholaską, PLH160004 Ostoja Sławniowicko-Burgrabicka, PLH160007 Góry Opawskie, PLH020017 Grądy w Dolinie Odry, PLH020036 Dolina Widawy, PLH160009 Lasy Barucickie, PLH020096 Góry Złote, PLH160005 Bory Niemożlińskie. Sieć Natura 2000 - obszary specjalnej ochrony ptaków: PLB020002 Grądy Odrzańskie, PLB160003 Zbiornik Otmuchowski, PLB160002 Zbiornik Nyski

Obszar opracowania znajduje się poza zasięgu głównego zbiornika wód podziemnych (GZWP) nr 320 – Pradolina rzeki Odry. Jest to zbiornik pradolinny ulokowany w utworach czwartorzędowych o miąższości od 5 do 15 m, miejscami do 20 m. Poziomy wodonośne zlokalizowane są w obrębie utworów piaszczystych holocenów i plejstocenów. Zasilanie warstw wodonośnych następuje przez ciągły drenaż wód podziemnych, wód rzeki Odry oraz infiltrację wód opadowych. Zasoby odnawialne poziomu wodonośnego wynoszą 24093 m³/d, co stanowi 10% zasobów dyspozycyjnych. Powierzchnia całego zbiornika wynosi ok. 500 km², średnia głębokość kształtuje się na poziomie 12 m, natomiast jego wydajność określona została na 5,79 dm³/s/km². Teren objęty mpzp uzbrojony jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną.

Gleby

Zgodnie z geobotanicznym podziałem Śląska, omawiany obszar należy do prowincji Niżowo-Wyżynnej, dział Bałtycki, poddział Pas Kotlin Podgórskich, kraina Kotlina Śląska, okręg Nizina Śląska, podokręg Dolina Odry.

Gleby na obszarze planu są nieklasyfikowane. Są to tereny zabudowane i utwardzone. Tam gdzie występują zieleń urządzona znajdują się gleby nasypowe, gruzowe. Na obszarze planu występują grunty antropogeniczne, które nie są przydatne dla rolnictwa. Naturalna warstwa gleby została przykryta warstwą nasypów. Takie gleby nie są klasyfikowane pod względem bonitacyjnym.

Walory środowiska i istniejące zagospodarowanie

Obszar planu położony jest pomiędzy ulicami Elizy Orzeszkowej, Stanisława Jaracza, Nowowiejskiej i kard. Stefana Wyszyńskiego.

Cały obszar planu jest uzbrojony w sieć wodociągową i kanalizacyjną, jednak nie wszystkie lokale mają podłączenie do sieci ciepłowniczej.

Obszar planu obejmuje teren w dużej części utwardzony i zabudowany. Na przedmiotowym terenie znajdują się budynki mieszkalne (w parterze niektórych z nich znajdują się lokale usługowe) oraz jeden budynek usługowy – przychodnia, a także niewielkie boisko do koszykówki, garaże i miejsca postojowe.

W granicach obszaru planu nie występują tereny objęte ochroną zgodnie z *Ustawą o ochronie przyrody*.

Szacę roślinną na przedmiotowym terenie budują następujące formacje zieleni: pojedyncze drzewa, szpalery drzew, zieleń urządzona i towarzysząca.

Tereny zieleni urządzonej to trawniki przyuliczne wzdłuż ul. Nowowiejskiej i częściowo wzdłuż ul. kard. Stefana Wyszyńskiego, a także teren przychodni. Jest to zarówno zieleń wysoka, średnia i niska. Tworzą ją pojedyncze drzewa, jak również zakrzewienia. Drzewa reprezentowane są m.in. przez lipy, brzozy, świerki, sosny, topole, z kolei krzewy przez forsycję pośrednią czy ligustrę pospolitą. Wzdłuż ul. Stanisława Jaracza oraz ul. Elizy Orzeszkowej rosną szpalery drzew z rodzaju lipa, głóg i klon.

Wnętrze podwórzowe zajmuje zieleń towarzysząca w postaci zaniedbanych trawników na których stwierdza się obecności drzew (z rodzaju m.in. brzoza, topola, jesion, klon, grab, robinia, świerk) i krzewów. Są to zarówno pozostałości po dawnym urządzeniu terenu, nowe nasadzenia, jak również samosiejki. Zieleń urządzona ma postać dwóch zaniedbanych ogródków przy ul. Nowowiejskiej 62 od strony północno-wschodniej i przy ul. Stefana Wyszyńskiego 107a od strony północnej.

Stan sanitarny większości drzew i krzewów jest zadawalający, w związku z czym należy dążyć do zachowania jak największej ilości drzew i krzewów, wykonując jedynie niezbędne zabiegi pielęgnacyjne np. usunięcie posuszu.

Wobec panujących na obszarze opracowania warunków śródmiejskich i daleko posuniętej degradacji środowiska naturalnego świat zwierzęcy jest skromnie reprezentowany.

Szczegółowa inwentaryzacja fauny na obszarze planu nie była prowadzona. Jako że obszar planu to tereny zabudowane świat zwierzęcy jest skromnie reprezentowany. Siedlisk drobnych zwierząt, w tym ptactwa, można spodziewać się w sąsiedztwie Parku Stanisława Tołpy. Drzewostan parku budują przede wszystkim: lipa drobnolistna, klon zwyczajny, jawor, platan klonolistny, leszczyna turecka, grab pospolity, topola szara, wierzbą białą i świerk pospolity. Krzewy reprezentują cis pospolity oraz jałowiec pośredni. Szczególnie cenne są ponad stuletnie buki, form zwisłej (*Fagus sylvatica* 'Pendula') oraz stożkowej (*Fagus sylvatica* 'Fastigiata'), a ponadto pochodzące z Ameryki Północnej żółtlica pomarańczowa (*Maclura pomifera*) oraz strączyn żółty (*Cladrastis lutea*).

2. Stan środowiska i zagrożenia

Powietrze atmosferyczne

Dopuszczalne wartości stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. (Dz. U. poz. 1031) przedstawiono w tabeli poniżej (tab. 4).

Tab. 4. Wartości dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu, określone ze względu na ochronę zdrowia ludzi i roślin.

Nazwa substancji	Okres uśredniania wyników pomiarów	Poziom dopuszczalny substancji w powietrzu [µg/m ³]	Margines tolerancji [%] ----- [µg/m ³]				
			2010	2011	2012	2013	2014
Benzen	rok kalendarzowy	5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek azotu	jedna godzina	200 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenki azotu ^{d)}	rok kalendarzowy	30 ^{e)}	-	-	-	-	-
Dwutlenek siarki	jedna godzina	350 ^{c)}	-	-	-	-	-
	24 godziny	125 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy i pora zimowa (okres od 01 X do 31 III)	20 ^{e)}	-	-	-	-	-
Ołów ^{f)}	rok kalendarzowy	0,5 ^{c)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 2,5 ^{g)}	rok kalendarzowy	25 ^{c), j)}	4	3	2	1	1
		20 ^{c), k)}	-	-	-	-	-
Pył zawieszony PM 10 ^{h)}	24 godziny	50 ^{c)}	-	-	-	-	-
	rok kalendarzowy	40 ^{c)}	-	-	-	-	-
Tlenek węgla	osiem godzin ⁱ⁾	10.000 ^{c), i)}	-	-	-	-	-

c) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę zdrowia ludzi; d) Suma dwutlenku azotu i tlenku azotu w przeliczeniu na dwutlenek azotu; e) Poziom dopuszczalny ze względu na ochronę roślin; f) Suma metalu i jego związków w pyłe zawieszonym PM10; g) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 2,5 µm (PM2,5) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; h) Stężenie pyłu o średnicy aerodynamicznej ziaren do 10 µm (PM10) mierzone metodą wagową z separacją frakcji lub metodami uznanymi za równorzędne; i) Maksymalna średnia ośmiogodzinna, spośród średnich kroczących, obliczanych co godzinę z ośmiu średnich jednogodzinnych w ciągu doby. Każdą tak obliczoną średnią ośmiogodzinną przypisuje się do doby, w której się ona kończy; pierwszym okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1700 dnia poprzedniego do godziny 100 danego dnia; ostatnim okresem obliczeniowym dla każdej doby jest okres od godziny 1600 do 2400 tego dnia czasu środkowoeuropejskiego CET; j) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2015 r. (faza I); k) Poziom dopuszczalny dla pyłu zawieszonego PM2,5 do osiągnięcia do dnia 1 stycznia 2020 r. (faza II).

Badania monitoringowe jakości powietrza na terenie Wrocławia, prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, pozwoliły stwierdzić, że na terenie miasta nie notuje się przekroczeń średniorocznych dopuszczalnych stężeń substancji zanieczyszczających w powietrzu w odniesieniu do związków siarki i azotu. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie stref, w których dokonuje się

oceny jakości powietrza (Dz. U. 2012, poz. 914.) obszar Wrocławia znalazł się w strefie Aglomeracji Wrocławskiej na terenie województwa dolnośląskiego.

Badania monitoringowe w roku 2019, wskazują, że Wrocław, ze względu na przekraczanie poziomów dopuszczalnych stężenia benzo(a)piranu w pyłe zawieszonym PM₁₀, dwutlenku azotu i ozonu, zaliczono do klasy C. Zaliczenie strefy do klasy C dla danego zanieczyszczenia oznacza zakwalifikowanie całej strefy do opracowania programów ochrony powietrza. Prowadzone badania monitoringowe wskazują, że przekroczenia stężenia pyłu i innych substancji mają miejsce w okresie grzewczym, a ich źródłem są głównie emisje z sektora komunalno – bytowego i komunikacji. W latach poprzednich notowane były ponadto przekroczenia stężenia pyłem zawieszonym PM₁₀ i PM_{2,5}.

Dla strefy Aglomeracji Wrocławskiej został przygotowany program ochrony powietrza, przyjęty przez Sejmik Województwa Dolnośląskiego uchwałą nr III/44/10 z dnia 28.12.2010 roku pt. „Naprawczy program ochrony powietrza dla stref na terenie województwa dolnośląskiego, w których zostały przekroczone poziomy dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu”. Dla Wrocławia wraz z jego obszarem funkcjonalnym został przygotowany Plan Gospodarki Niskoemisyjnej, który jest strategicznym dokumentem dla Wrocławskiego Obszaru Funkcjonalnego – Wrocławia i czternastu gmin. W publikacji zebranych jest dziesięć obszarów gospodarki, dla których konieczne jest wprowadzenie rozwiązań, pozwalających na ograniczenie zużycia energii, zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i zanieczyszczeń powietrza oraz na większe korzystanie z odnawialnych źródeł energii.

Tab. 5. Wyniki klasyfikacji stref pod kątem ochrony zdrowia dla strefy w województwie dolnośląskim w roku 2019 (*Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2019*, WIOŚ, Wrocław, 2020).

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy											
	SO ₂	NO ₂	PM _{2,5}	PM ₁₀	kadm	arsen	nikiel	BaP	PB	C ₆ H ₆	CO	O ₃
Aglomeracja Wrocławska	A	<u>C</u>	A	A	A	A	A	<u>C</u>	A	A	A	<u>C</u>

W granicach obszaru opracowania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego brak jest stałych punktów pomiarowych systemu monitoringu jakości powietrza atmosferycznego. Pomiary prowadzone w ostatnich latach wskazują, że na obszarach śródmiejskich przekroczone są stężenia pyłu zawieszonego PM₁₀, pyłu PM_{2,5} oraz benzo(a)pirenu, szczególnie w sezonie grzewczym. Jest to wynikiem trudności w przewietrzaniu ścisłej zabudowy śródmiejskiej, niedostatku zieleni, emisji komunikacyjnych oraz co najważniejsze emisji niskiej z indywidualnych systemów grzewczych. Niektóre obszary śródmiejskie nadal nie są podłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej, co powoduje przedostawanie się do atmosfery dużych ilości niekontrolowanych pyłów ze spalania paliw kopalnych czy wręcz śmieci w piecach. Coraz większy udział w zanieczyszczeniach na terenach zurbanizowanych ma także benzo(a)piren związany ze spalaniem paliw płynnych w silnikach samochodowych. Ponadto w sąsiedztwie tras komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu notuje się wysokie stężenia tlenków azotu.

Jakość powietrza w obrębie obszaru planu nie odbiega od stanu sanitarnego atmosfery miasta, co oznacza, że notuje się średniodobowe przekroczenia dopuszczalnych stężeń pyłu zawieszonego, szczególnie w okresie grzewczym. Obszar objęty miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego należy także do obszarów narażonych na zanieczyszczenia pochodzenia komunikacyjnego. W rozkładzie czasowym zanieczyszczeń wyraźnie widoczny jest sezon grzewczy, kiedy na emisje pochodzenia komunikacyjnego nakładają się emisje pochodzenia komunalnego (emisje z EC II oraz lokalne kotłownie i indywidualne systemy grzew-

cze). W efekcie źródła niskiej emisji zanieczyszczeń oraz emisja komunikacyjna decydują o nienajlepszych warunkach zamieszkiwania.

Klimat akustyczny

Wskaźniki dotyczące dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku znajdują się w *Obwieszczeniu Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014, poz. 112). W przypadku planowania przestrzennego, które jest działaniem długookresowym zasadnym jest wykorzystywanie wskaźników długookresowych L_{DWN} i L_N , które odnoszą się do wszystkich dób w ciągu roku. Z kolei wskaźniki dobowe L_{AeqD} i L_{AeqN} wskazują hałas „chwilowy” odnotowany w danym miejscu w obrębie jednej konkretnej doby i są skutecznie stosowane w celach kontrolnych.

Tab. 6. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{DWN} i L_N , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia długookresowej polityki w zakresie ochrony przed hałasem.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB			
	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{DWN}	L_N	L_{DWN}	L_N
	przedział czasu odniesienia równy wszystkim			
	dobom w roku	porom nocy	dobom w roku	porom nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży Tereny domów opieki społecznej Tereny szpitali w miastach	64	59	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny mieszkaniowo – usługowe Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	68	59	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys mieszkańców	70	65	55	45

Tab. 7. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku wyrażone wskaźnikami L_{AeqD} i L_{AeqN} , które to wskaźniki mają zastosowanie do prowadzenia pomiarów kontrolnych w odniesieniu do jednej doby.

Rodzaj terenu	Dopuszczalny długookresowy średni poziom dźwięku A w dB
---------------	---

	Drogi lub linie kolejowe		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	L_{AeqD} przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następujących	L_{AeqN} przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
Strefa ochronna „A” uzdrowiska Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży	61	56	50	40
Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego Tereny zabudowy zagrodowej Tereny mieszkaniowo – usługowe Tereny rekreacyjno - wypoczynkowe	65	56	55	45
Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys mieszkańców	68	60	55	45

Państwowy Zakład Higieny opracował na podstawie badań ankietowych skalę subiektywnej uciążliwości zewnętrznych hałasów komunikacyjnych. Zgodnie z dokonaną klasyfikacją uciążliwość tego hałasów w następujący sposób zależy od wartości poziomu równoważnego L_{Aeq} : mała uciążliwość $L_{Aeq} < 52$ dB, średnia uciążliwość $52 \text{ dB} < L_{Aeq} < 62$ dB, duża uciążliwość $63 \text{ dB} < L_{Aeq} < 70$ dB, bardzo duża uciążliwość $L_{Aeq} > 70$ dB (obszar zagrożeń).

Klimat akustyczny Wrocławia jest zróżnicowany w zależności od lokalizacji terenów wrażliwych na hałas w stosunku do głównych źródeł hałasu. Przyczyną coraz większego hałasu na obszarach zurbanizowanych jest wzrost natężenia ruchu samochodowego oraz stan nawierzchni jezdni i torowisk. Problem uciążliwości hałasu występuje praktycznie na całym obszarze Wrocławia, a w szczególności w centralnych częściach miasta o dużym natężeniu ruchu i zwartej zabudowie, zlokalizowanej blisko jezdni, na terenach osiedli o zabudowie jednorodzinnej i wielorodzinnej, zlokalizowanych w pobliżu ulic o dużym natężeniu ruchu. Pomiarów wykonane w różnych latach wykazy, że głównymi źródłami uciążliwego hałasu jest ruch komunikacji samochodowej i tramwajowej. Hałas generowany jest szczególnie przez: pojazdy ciężarowe, duże natężenie ruchu, hamowanie i ruszanie pojazdów na światłach, ruch tramwajów, dużą prędkość pojazdów w porze nocnej. Na poziom hałasu w środowisku wpływ mają także brukowane nawierzchnie jezdni i jakość torowisk.

Danych na temat poziomów hałasu długookresowego w środowisku dostarcza opracowanie „*Mapa Akustyczna Wrocławia*” z 2017 roku. Mapa przedstawia rozkład emisji hałasu z podziałem na poszczególne źródła: hałas drogowy, kolejowy, lotniczy i przemysłowy. Hałas wyrażony jest wskaźnikami długookresowymi L_{DWN} (przedział czasu odniesienia równy

wszystkim dobom w roku) oraz L_N (przedział czasu odniesienia równy wszystkim porom nocy).

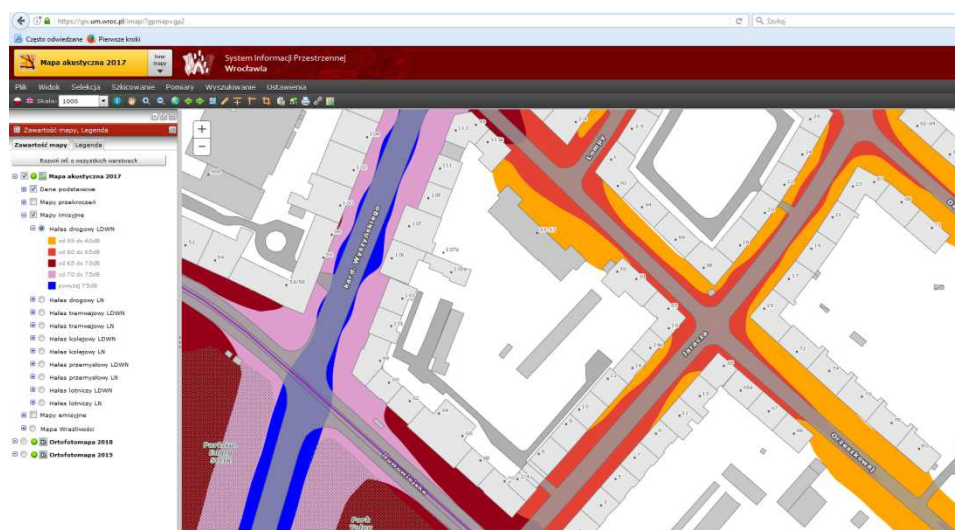
Na obszarze planu występuje zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna oraz usługowa. Dla obszaru nie obowiązuje plan miejscowy dlatego nie wskazano terenów chronionych akustycznie. Podczas sporządzania mapy akustycznej wskazano jednak ten teren jako obszar w strefie śródmiejskiej zgodnie z przepisami odrębnymi (*Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 15 października 2013 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112)*). Również w obowiązującym Studium wskazano strefę śródmiejską dla której obowiązują ustalenia dotyczące standardów akustycznych.

Obszar planu znajduje się w sąsiedztwie dwóch ulic o bardzo dużym natężeniu ruchu (ul. Nowowiejska oraz ul. kard. Stefana Wyszyńskiego). Zgodnie z Mapą akustyczną Wrocławia (2017) na obszarze planu występuje wysoki hałas pochodzenia drogowego i tramwajowego:

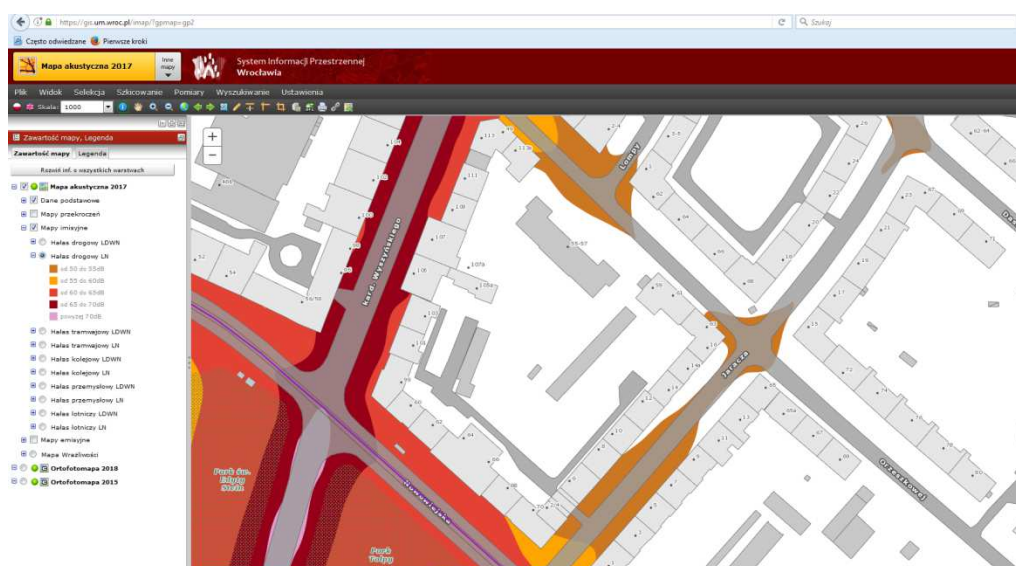
- od ul. kard. Stefana Wyszyńskiego – w porze dnia 70-75 dB i miejscami powyżej 75 dB, w porze nocy od 65-70 dB;
- od ulicy Nowowiejskiej - w porze dnia od 60-75 dB oraz 50-65 dB w porze nocy;
- od strony ul. Stefana Jaracza w porze dnia 60-65 dB i 50-55 dB w porze nocy;
- od strony ul. Elizy Orzeszkowej w porze dnia 55-65 dB i 50-55 dB w porze nocy.

Notuje się przekroczenia dopuszczalnych poziomów hałasu pochodzenia drogowego do 5 dB od strony ulicy kard. Stefana Wyszyńskiego, zarówno w porze dziennej jak i nocnej. Przekroczenia hałasu dotyczą pierwszej linii zabudowy od strony ulicy. Dzięki zabudowie kwartałowej wewnątrz zabudowy jest skutecznie chronione przed ponadnormatywnym hałasem. Na obszarze planu i w jego najbliższym otoczeniu nie identyfikuje się emitorów hałasu przemysłowego, lotniczego i kolejowego.

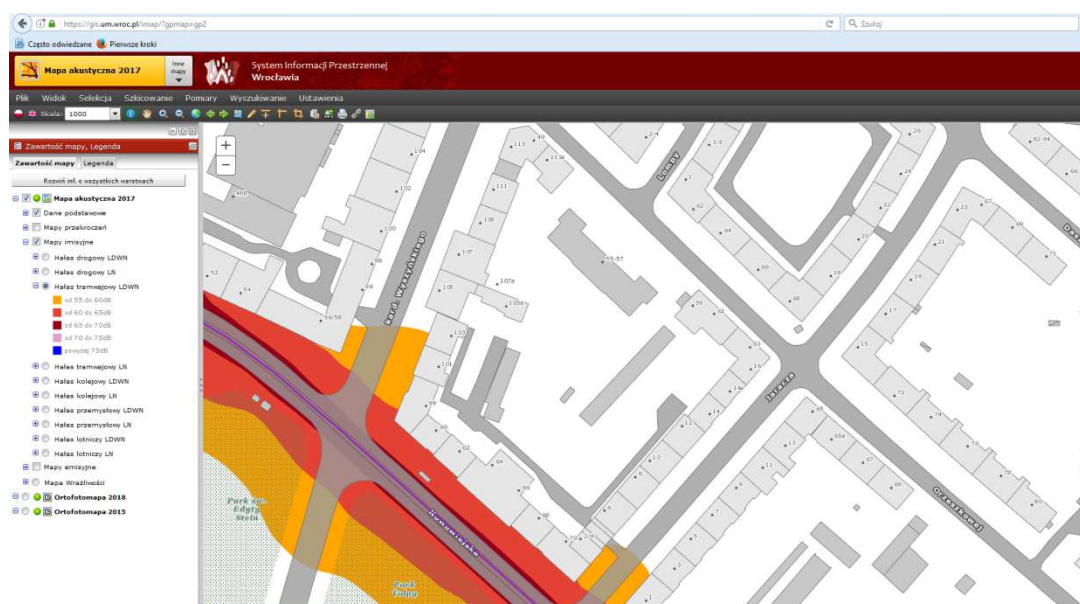
Rys. 4. Mapa imisyjna hałasu drogowego w dzień – wskaźnik LDWN (Mapa akustyczna Wrocławia, 2017)

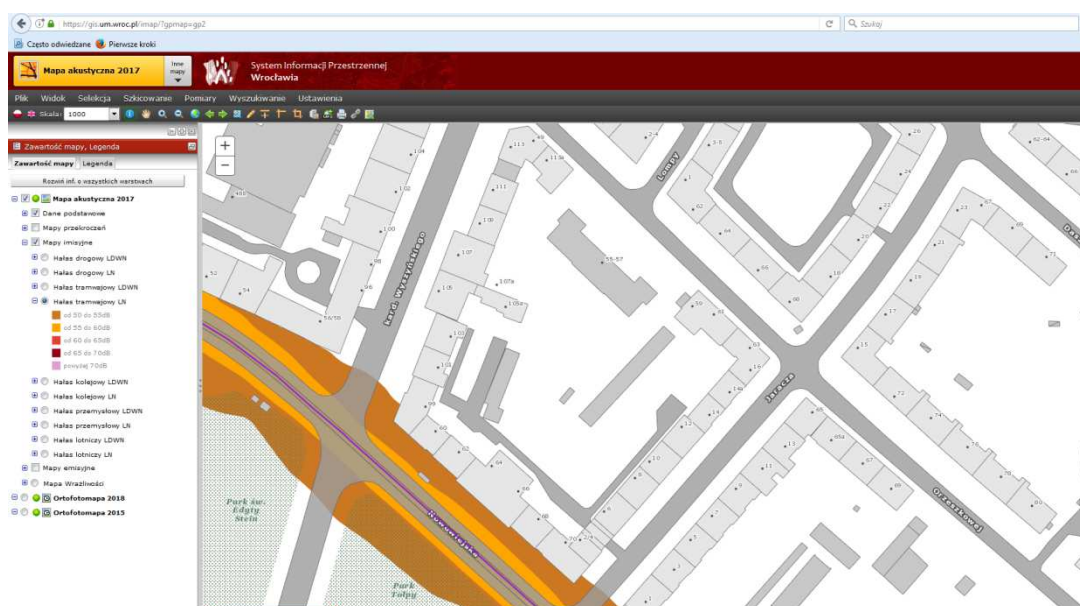
Rys. 5. Mapa imisyjna hałasu drogowego w nocy – wskaźnik LN (*Mapa akustyczna Wrocławia, 2017*)

Rys. 6. Mapa imisyjna hałasu tramwajowego w dzień – wskaźnik LDWN (*Mapa akustyczna Wrocławia, 2017*)

Rys. 7. Mapa imisyjna hałasu tramwajowego w nocy – wskaźnik LN (Mapa akustyczna Wrocławia, 2017)

Planowane zagospodarowanie powinno uwzględniać sąsiedztwo funkcji wrażliwych na hałas (zabudowa mieszkaniowa) oraz uwzględniać uciążliwości, związane głównie z hałasem komunikacyjnym oraz ewentualne nowopowstałe, związane z nowym zagospodarowaniem terenu planu.

Jakość wód podziemnych i powierzchniowych

Podstawowym aktem prawnym określającym zasady gospodarowania zasobami wodnymi jest Ustawa z dnia 20 lipca 2017 Prawo wodne (Dz. U. 2018, poz. 2268) wraz ze szczegółowymi przepisami wykonawczymi. Ocena stanu jakości wód opiera się na zasadach określonych w *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych* (Dz. U. 2016, poz. 1187).

Ocena przebiega w trzech etapach: ocena stanu ekologicznego (klasyfikacja elementów biologicznych, fizykochemicznych, ocena stanu/potencjału ekologicznego), ocena stanu chemicznego (obecność substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego i innych substancji zanieczyszczających) oraz ocena stanu wód przez porównanie stanu ekologicznego i stanu chemicznego. Badania jakości wód prowadzi się w ramach monitoringu środowiska, na który składają się monitoring diagnostyczny, operacyjny i badawczy.

Wody powierzchniowe

Obszar planu znajduje się w granicach JCWP „Odra w granicach Wrocławia”. Zaplanowanie i realizacja programu monitoringu wód powierzchniowych, mające na celu spójny i kompleksowy przegląd stanu wód na obszarze dorzecza, jest jednym z wymogów stawianych przez Dyrektywę 2000/60/WE (Ramową Dyrektywę Wodną - RDW). Obowiązek badania i oceny jakości wód powierzchniowych wynika z art. 349 ust. 2 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2020 r., poz. 310). Zgodnie z ust. 3 tego artykułu, badania jakości wód powierzchniowych wykonuje się w zakresie elementów fizykochemicznych, chemicznych i biologicznych.

Tab. 8. Wyniki klasyfikacji stanu ekologicznego i chemicznego oraz ocena stanu JCWP województwa dolnośląskiego za 2017 r. (*Ocena stanu jednolitych części wód powierzchniowych na terenie województwa dolnośląskiego za rok 2017*, WIOŚ, Wrocław, 2018).

Nazwa jcwp	Nazwa punktu pomiarowo - kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Klasa elementów hydromorfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych (grupa 3.1 – 3.5)	Stan/potencjał ekologiczny	Stan chemiczny	Stan
Odra w granicach Wrocławia	Odra - poniżej ujścia Ślęzy	IV	II	PSD	Słaby	Poniżej dobrego	Zły

PSD – poniżej stanu dobrego

Wody podziemne

Obszar planu znajduje się poza granicami GZWP nr 320 – Pradolina rzeki Odry. Monitoring czystości wód w zbiorniku wód podziemnych prowadzą Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska i Państwowy Instytut Geologiczny. Pomiary prowadzone są 2 razy w roku w okresie wiosennym i jesiennym.

Do najistotniejszych presji, jakim poddawane jest środowisko wodne, należy pobór wód oraz wprowadzanie do wód zanieczyszczeń. Systematycznie wzrasta ilość ścieków oczyszczanych w procesach z podwyższonym usuwaniem biogenów. Obok budowy nowych czy modernizacji istniejących oczyszczalni ścieków równolegle prowadzona jest rozbudowa sieci kanalizacyjnych.

Monitoring jednolitych części wód podziemnych na obszarze województwa dolnośląskiego prowadzą laboratorium WIOŚ we Wrocławiu oraz Państwowy Instytut Geologiczny w Warszawie. Badania wykonywane są w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Ocena stanu chemicznego została opracowana w odniesieniu do kryteriów określonych w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 21 grudnia 2015 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2016, poz. 25). Większość punktów pomiarowych ujmuje płytkie poziomy wodonośne występujące przeważnie w obrębie czwartorzędowego piętra wodonośnego. Pomiary są prowadzone w granicach JCWPd 109 obejmującego obszar planu.

Tab. 9. Jakość wód podziemnych w wybranych punktach pomiarowych województwa dolnośląskiego w 2016 i 2017 r. (monitoring diagnostyczny i operacyjny WIOŚ).

Nazwa otworu	JCWPd	Stratygrafia	Typ wody	Azotany	Klasa monitoringu jakości zwykłych wód podziemnych	Wskaźniki w klasie III	Wskaźniki w klasie IV
Gaj Oławski (2016)	109	Czwartorzęd (Q)	HCO ₃ -SO ₄ -Ca-Mg	<0,5	II	Ca – 130 mg/l	-
Święta Katarzyna (2016)	109	Pg+Ng	SO ₄ -HCO ₃ -Cl-Ca-Na	<0,5	III	Ca – 181 mg/l, Fe – 1,5 mg/l	SO ₄ – 315 mg/l
Wójcice	109	Trzeciorzęd	HCO ₃ -	83,7	IV	PO ₄ –	NO ₃ –

(2016)		(Tr)	SO4- NO3- Ca			0,518 mg/l	83,7 mg/l, K – 17,8 mg/l
Wójcice (2017, I półrocze)	109	Czwartorzęd (Q)	HCO3- SO4- Ca	60,67	IV	-	NO3 – 60,67 mg/l, K - 18,7 mg/l,
Wójcice (2017, II półrocze)	109	Czwartorzęd (Q)	HCO3- SO4- Ca	45,61	IV	NO3 – 45,61 mg/l, PO4 – 0,515 mg/l	K – 22,5 mg/l (V klasa)

Ze względu na bardzo urozmaiconą budowę geologiczną oraz zróżnicowanie litologiczne poszczególnych kompleksów stratygraficznych, wody podziemne Dolnego Śląska znajdujące się w różnych ośrodkach charakteryzują się zmienną jakością oraz są w różnych stopniach wykorzystywane. Ocena jakości zwykłych wód podziemnych w układzie pięter wodonośnych w 2016 r. wykazała zdecydowaną przewagę wód charakteryzujących się dobrym stanem chemicznym we wszystkich poziomach wodonośnych. W wodach podziemnych pochodzących z utworów kredy nie stwierdzono stanu słabego. W punkcie pomiarowym we Wrocławiu wody oceniono jako dobre i zadowalające (II i III klasa).

Zagrożenia wód podziemnych wynikają z ich kontaktu z powierzchnią ziemi, wodami glebowymi, wodami powierzchniowymi oraz opadami atmosferycznymi. W miejscach, gdzie brak jest izolacji poziomu wodonośnego lub izolacja jest niepełna następuje szybka wymiana wody, a tym samym przemieszczanie się zanieczyszczeń. Ma to szczególnie znaczenie w dolinach rzek, gdzie występuje czwartorzędowy odkryty poziom wodonośny i jednocześnie skupione są miasta. Mniej narażone na zanieczyszczenia są poziomy zalegające głębiej lub tam, gdzie w stropowej części występuje warstwa izolacyjna. Efektem takiej budowy geologicznej jest trudniejsza wymiana wody i długotrwała odnawialność zasobów. Woda w czasie migracji ulega procesom samooczyszczania. Ma to miejsce na obszarach występowania trzeciorzędowego piętra wodonośnego, które jest częściowo izolowane, a zwierciadło wody występuje stosunkowo płytko. Główny zbiornik wód podziemnych zbudowany jest z utworów żwirowo-piaszczystych, w których przemieszczanie wody następuje stosunkowo szybko. Horyzonty wodonośne są płytkie, co powoduje, że wody zbiornika są szczególnie podatne na zanieczyszczenia i zawsze wymagają uzdatniania.

Teren uzbrojony jest w sieć wodociagową i kanalizacyjną. Obszar nie stanowi bezpośredniego obciążenia dla jakości wód podziemnych i powierzchniowych.

Stan sanitarny środowiska glebowego i szaty roślinnej

W 2003 r. wykonano badania stopnia zanieczyszczenia gleb na terenie miasta - wzdłuż ciągów komunikacyjnych, w 20 punktach pomiarowych, których wyniki podana w tabeli poniżej.

Tab. 10. Wyniki badań gleb na terenach komunikacyjnych we Wrocławiu w roku 2003.

Odczyn w 1n KCl	Próchnica [%]	Metale mg/kg s.m.					
		Zn	Pb	Cd	Benzyna	Olej mineralny	Benzo(a)- piren
5,6 – 7,6	1,28–6,65	36,3-225	16,8-112	0,135- 0,713	<2	<2-14,7	0,03-0,88

Z powyższych badań wynika, że:

- dla cynku stwierdzono średnie zanieczyszczenie (III stopień),
- dla ołowiu stwierdzono średnie zanieczyszczenie (III stopień),
- dla oleju mineralnego, benzyny oraz benzo(a)pirenu stwierdzone stężenia nie były wyższe od wartości przyjętych w rozporządzeniu Ministra Środowiska, z dnia 9 września 2002 r., w sprawie standardów jakości ziemi dla grupy C (tereny komunikacyjne)(obecnie obowiązuje *Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi* (Dz. U. 2016, poz. 1395).

Z powyższych informacji wynika, że w bezpośrednim sąsiedztwie dróg samochodowych, o dużym natężeniu ruchu, należy spodziewać się skażenia gleb ołowiem i cynkiem, natomiast tereny rolne, oddalone od tras samochodowych w odległości, co najmniej 50 m, można uznać za nieskażone. Oznacza to, że zieleń przyuliczna jest poddana silnej presji ze strony terenów komunikacyjnych. Na obszarze planu nie ma obszarów glebowych, dlatego nie następuje kumulacja zanieczyszczeń pochodzących od dróg.

Aktualnie obowiązujące kryteria oceny zawartości zanieczyszczenia gleb metalami ciężkimi zawarte są w załączniku do *Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi* (Dz. U. 2016.1395). Rozpoznanie stanu gleb użytkowanych rolniczo pod względem zanieczyszczenia metalami ciężkimi jest istotne z uwagi na produkcję bezpiecznej żywności dla człowieka. Występowanie w glebach podwyższonych zawartości metali ciężkich będące następstwem działalności ludzkiej poprzez: emisje przemysłowe, motoryzację, nadmierną chemizację rolnictwa, powoduje degradację biologicznych właściwości gleb, skażenie wód gruntowych oraz przechodzenie zanieczyszczeń do łańcucha żywieniowego.

Nadmierna zawartość metali ciężkich degraduje biologiczne właściwości gleb, powoduje zanieczyszczenie łańcucha żywieniowego i wód gruntowych. Szczególne zagrożenie stwarzają one w glebach kwaśnych, przechodzą bowiem w formy łatwo dostępne dla roślin. Tereny wzdłuż tras komunikacyjnych narażone są w sposób ciągły na zanieczyszczenia tlenkami azotu, węglowodorami i pierwiastkami toksycznymi dla środowiska (ołów, kadm, cynk, miedź, nikiel).

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu prowadzi na terenie miasta monitoring, obserwację zmian i ocenę jakości gleby i ziemi, na podstawie których możliwa jest identyfikacja terenów z przekroczeniami standardów jakości gleby. W latach 2010 – 2013 WIOŚ prowadził badania stopnia zanieczyszczenia gleb wokół terenów przemysłowych, wzdłuż tras komunikacyjnych i na obszarach przyrodniczych. W wyniku przeprowadzonych analiz stwierdzono przekroczenia w przypadku dopuszczalnych zawartości cynku, ołowiu, kadmu, chromu, miedzi i niklu. W żadnym z analizowanych miejsc nie były przekroczone standardy dla rtęci i arsenu. Przekroczenia wartości dopuszczalnych WWA wystąpiły w większości badanych punktów wokół Wrocławskiego Parku Przemysłowego. Wszystkie badane gleby charakteryzowały się znacznym zanieczyszczeniem benzo(a)pirenem.

Na obszarze opracowania gleby nie są klasyfikowane i nie prowadzono w ich sąsiedztwie badań jakości i zawartości metali ciężkich.

Promieniowanie jonizujące i elektromagnetyczne

Dopuszczalne poziomy elektromagnetycznego promieniowania niejonizującego, dla pól stałych oraz zmiennych o częstotliwości 50 Hz i o częstotliwości od 0,001 do 300 000 MHz zostały określone w *Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 17 grudnia 2019 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku* (Dz. U. 2019 r., poz. 2448).

Prawo ochrony środowiska nie ustala obowiązku uzyskania pozwolenia na emitowanie pól elektromagnetycznych przez linie i stacje elektroenergetyczne o napięciu znamionowym 110 kV lub wyższym oraz przez instalacje radiokomunikacyjne (telefonii komórkowej), radio-

nawigacyjne i radiolokacyjne, których równoważna moc promieniowana izotropowo jest równa lub przekracza 15W, generujące pola o częstotliwościach od 30kHz do 30 GHz.

Potencjalnym źródłem emisji promieniowania elektromagnetycznego mogą być stacje bazowe telefonii komórkowej. Rozkład pola w terenie wokół stacji bazowych był przedmiotem pomiarów wykonywanych w wielu krajach i w różnych warunkach. Wyniki tych badań wskazują, że intensywność promieniowania MF wokół stacji bazowych jest bardzo niewielka i wynosi zwykle poniżej 1 mW/m². W ocenie specjalistów, stacje bazowe telefonii komórkowej nie przedstawiają problemu z punktu widzenia oddziaływania na stan zdrowia ludności i na środowisko.

Również w Polsce wykonano wiele pomiarów natężenia pól MF w otoczeniu stacji bazowych, zarówno zlokalizowanych na dachach budynków, jak i na specjalnych wieżach. Zmierzone wartości na zewnątrz budynków i w mieszkaniach wahały się w granicach 0,1 – 0,5 mW/m² (0.0001 – 0.0005 W/m²), a więc 200 – 1000 razy mniej niż dopuszczalna w Polsce norma. Nawet na balkonach w budynkach zlokalizowanych naprzeciw stacji bazowych na dachu sąsiedniego budynku natężenie pola nie przekraczało 1 mW/m² (0.001 W/m²).

Tab. 11. Natężenia pól mikrofalowych 900 MHz i 1800 MHz w okolicy anten stacji bazowych telefonii komórkowej (na podstawie 10 protokołów pomiarowych wykonanych w Polsce).

Lokalizacja punktu pomiarowego	Pole elektryczne (V/m)		Gęstość strumienia energii (W/m ²)	
	Srednia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona	Srednia wartość zmierzona	Maksymalna wartość zmierzona
Na dachu, 5 m. od anten	0.60	1.0	0.0005	0.001
Na dachu, 10 m. od anten	0.30	0.80	0.0002	0.0006
Mieszkanie pod masztem antenowym	0.09	0.25	0.0001	0.0002
Mieszkanie w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0.02	0.33	<0.0001	0.0003
Balkon mieszkania w bloku naprzeciwko stacji bazowej	0.30	0.60	0.0002	0.0005
Terren otwarty, 50 m. od anten stacji bazowej	0.03	0.30	0.0001	0.0002
Terren otwarty, 100 m. od anten stacji bazowej	0.01	0.12	< 0.0001	0.0001

Na obszarze planu i w jego pobliżu znajdują się linie energetyczne niskiego i średniego napięcia oraz stacje transformatorowe. Nie przebiegają przez ten teren żadne linie energetyczne wysokiego napięcia. Ponadto w pobliżu obszaru planu nie znajdują się stacje bazowe telefonii komórkowej.

Funkcjonowanie środowiska

Stan poszczególnych komponentów środowiska naturalnego na obszarze planu wskazuje na degradacyjną działalność człowieka. Elementy środowiska, które obecnie są najbardziej narażone na niekorzystne zmiany jest powietrze, klimat akustyczny i bioklimat. Negatywny wpływ na stan środowiska ma komunikacja oraz emisja komunalna. Obszar planu położony w bezpośrednim sąsiedztwie dróg o dużym natężeniu ruchu (Nowowiejska, Wyszyńskiego) i znajduje się w centrum miasta gdzie stopień zanieczyszczeń komunikacyjnych oraz komunalnych pochodzących z palenisk domowych jest najwyższy. Przyczynia się do tego także utrudnione przewietrzanie obszarów Śródmieścia. Wtórny problem jest powstawanie kwaśnych deszczy, które również niekorzystnie wpływają na zieleń, fasady i konstrukcję budynków oraz mogą potencjalnie powodować większe zagrożenia dla zbiorników wód podziemnych (w śro-

dowisku kwaśnym, w glebie i w powietrzu, następują procesy rozpuszczania związków metali ciężkich, które mogą w tej formie swobodnie migrować).

Na obszarze planu występuje zarówno zieleni wysoka jak i niska. Szczególnie istotne jest zachowanie drzew rosnących wzdłuż ulic: Nowowiejskiej, Jaracza, Elizy Orzeszkowej, a także we wnętrzu podwórzowym. Pozostałe powierzchnie to zdegradowane trawniki lub zieleńce. Ograniczenie występowania zieleni wysokiej i duży stopień utwardzenia terenu negatywnie wpływa na mikroklimat (miejska wyspa ciepła, przesuszenie gruntu, kumulacja zanieczyszczeń, pylenie). We wnętrzu blokowym istnieje wartościowa zieleni do zachowania, wskazana na rysunku ekofizjografii.

3. Uwarunkowania ekofizjograficzne

Zagospodarowanie powinno być realizowane przy uwzględnieniu następujących ograniczeń i uwarunkowań:

- nie dopuszcza się realizacji przedsięwzięć powodujących degradację środowiska lub mogących pogorszyć jego jakość oraz jakość życia mieszkańców;
- obowiązuje zorganizowany system odprowadzania ścieków komunalnych i objęcie ich procesem oczyszczania – zakazuje się zrzutu nieoczyszczonych ścieków komunalnych i zanieczyszczonych wód opadowych do wód powierzchniowych i gruntowych oraz gruntu;
- zaleca się retencjonowanie czystych wód opadowych (np. z połąci dachowych) i wykorzystanie ich do nawadniania terenów zieleni oraz zasilania poziomu wód gruntowych;
- w celu poprawy jakości powietrza atmosferycznego konieczna jest eliminacja źródeł niskiej emisji (kotłownie i paleniska wykorzystujące paliwa kopalne) i zastosowanie proekologicznych mediów grzewczych, bądź przyłączenie do miejskiej sieci ciepłowniczej;
- dla projektowanych terenów zabudowy chronionej przed uciążliwym hałasem powinny zostać określone standardy klimatu akustycznego, zgodnie z przepisami szczególnymi;
- należy określić minimalny udział powierzchni zieleni w całkowitej powierzchni działki budowlanej lub terenu;
- zaleca się utworzenie powiązań pieszych i rowerowych umożliwiających poruszanie się między zespołami urbanistycznymi;
- zaleca się pielęgnację zieleni wysokiej oraz wzmocnienie zieleni, urządzenie ciągów pieszych i rowerowych oraz parkingów rowerowych;
- zaleca się zachowanie i ochronę części drzew wskazanych na rysunku ekofizjografii, w tym pojedynczych drzew oraz szpalerów (Jaracza, Orzeszkowej);
- należy dążyć do poprawy warunków siedliskowych dla drzew poprzez rozszczelnianie terenu, doprowadzanie wód opadowych z dachów budynków czy tworzenie stref zieleni w otoczeniu drzew;
- w przypadku konieczności wycinki drzew w związku z planowanym zagospodarowaniem lub ich stanem sanitarnym możliwe jest ich usunięcie z zaleceniem wykonania nasadzeń kompensacyjnych na obszarze planu;
- na terenach niezabudowanych i nieutwardzonych należy wprowadzić zieleni.

V. ANALIZA USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU

1. Ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Ustalenia planu znajdują się w 4 rozdziałach zawierających *przepisy ogólne* (rozdz. 1), *ustalenia dla całego obszaru objętego planem* (rozdz. 2), *ustalenia dla terenów* (rozdz. 3) oraz *przepisy końcowe* (rozdz. 4).

W *rozdziale 1* zawarto **przepisy ogólne**, w których znajdują się informacje dotyczące określeń stosowanych w uchwale planu, oznaczeń graficznych stosowanych na rysunku planu oraz kategoriach przeznaczenia terenu. Na rysunku planu stosuje się oznaczenia graficzne, które są obowiązującymi ustaleniami planu. Określają one: granica obszaru objętego planem tożsamą z granicą strefy ochrony konserwatorskiej, granicą strefy ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych W, granicą terenu rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, linie rozgraniczające tereny, symbole terenów, granicę i symbol wydzielienia wewnętrznego, nieprzekraczalną i obowiązującą linię zabudowy, miejsce zmiany rodzaju linii zabudowy, granicę obszaru rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej oraz granica obszaru wymagającego przekształceń, przejście bramowe i przejazd bramowy, szpaler drzew, szpaler drzew objęty ochroną, drzewo do zachowania, strefę zieleni, widok urbanistyczny i miejsce wskazania szerokości.

Na obszarze objętym planem wyznacza się grupę kategorii przeznaczenia terenu: obiekty infrastruktury technicznej (stacje transformatorowe, stacje gazowe, obiekty infrastruktury wodociągowej, obiekty infrastruktury kanalizacyjnej). Na obszarze planu ustala się przeznaczenia: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, handel detaliczny małopowierzchniowy A, gastronomia, obiekty upowszechniania kultury, wystawy i ekspozycje, pracownie artystyczne, biura, usługi drobne, poradnie medyczne, obiekty ratownictwa medycznego, pracownie medyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, obiekty pomocy społecznej, zakłady lecznicze dla zwierząt, edukacja, obiekty kształcenia dodatkowego, produkcja drobna, obiekty do parkowania, skwery, terenowe urządzenia sportowe, ulice, drogi wewnętrzne, ciągi piesze, ciągi pieszo-rowerowe.

Na każdym terenie dopuszcza się zielen i urządzenia budowlane towarzyszące kategoriom przeznaczenia dopuszczonym na tym terenie.

W *rozdziale 2* w ramach **ustaleń dla całego obszaru planu** w zakresie ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenów ustala się, że obszar objęty planem stanowi obszar zabudowy śródmiejskiej, zgodnie z przepisami w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie.

W zakresie ochrony i kształtowania środowiska i krajobrazu oraz ochrony przyrody, że na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych obowiązuje zielen lub teren biologicznie czynny. Zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem, tereny 1MW i 1UZ należą do terenów w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tysięcy mieszkańców. W zakresie gospodarki odpadami obowiązują przepisy odrębne.

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych ustala się strefę ochrony konserwatorskiej wskazaną na rysunku planu. Przedmiotem ochrony konserwatorskiej jest historyczny układ przestrzenny Przedmieścia Piaskowego, stanowiącego część Śródmieścia we Wrocławiu, ujętego w gminnej ewidencji zabytków Zarządzeniem nr 12549/14 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 listopada 2014 r. w sprawie założenia gminnej ewidencji zabytków Wrocławia. Na obszarze planu znajdują się budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Na całym obszarze planu ustala się strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych W, w której wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi, a ochronie podlegają potencjalne zabytki archeologiczne.

Na obszarze planu wyznacza się granice: obszaru rehabilitacji istniejącej zabudowy i infrastruktury technicznej, obszaru wymagającego przekształceń, terenów rozmieszczenia inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym, tożsame z granicami obszaru objętego planem.

W zakresie systemów infrastruktury technicznej dopuszcza się sieci uzbrojenia i system gospodarowania wodami opadowymi i roztopowymi. Przewody wodociągowe i kanalizacyjne, gazociągi, sieci ciepłownicze, linie kablowe sieci telekomunikacyjnej i elektroenergetycznej, oraz inne podobne przewody dopuszcza się wyłącznie jako podziemne lub usytuowane w konstrukcjach drogowych. Zaopatrzenie w wodę dopuszcza się z sieci wodociągowej. Odprowadzenie ścieków bytowych i przemysłowych dopuszcza się wyłącznie siecią kanalizacji sanitarnej lub ogólnospławnej. Przy odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych obowiązuje stosowanie rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowanie, rozsączanie do gruntu lub retencjonowanie. Do sieci kanalizacji deszczowej, rowów, zbiorników wodnych, cieków lub rzek dopuszcza się odprowadzenie, po zastosowaniu rozwiązań spowalniających odpływ, wyłącznie części wód opadowych i roztopowych, których zagospodarowanie na działce nie było możliwe. W przypadku braku sieci kanalizacji deszczowej, rowów, zbiorników wodnych, cieków lub rzek, dopuszcza się, po zastosowaniu rozwiązań spowalniających odpływ, odprowadzenie do kanalizacji ogólnospławnej wyłącznie części wód opadowych i roztopowych, których zagospodarowanie nie było możliwe. Zaopatrzenie w ciepło dopuszcza się wyłącznie z sieci ciepłowniczej lub innych niskoemisyjnych systemów grzewczych, niepowodujących przekroczeń dopuszczalnych emisji do środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi. Zaopatrzenie w energię elektryczną dopuszcza się z sieci elektroenergetycznej oraz odnawialnych źródeł energii. Urządzenia wytwarzające energię elektryczną z promieniowania słonecznego dopuszcza się wyłącznie na dachach budynków.

Na obszarze planu wyznacza się obszary przeznaczone na cele publiczne: 1KDZ, 1KDL, 1KDD, 2KDD.

W rozdziale 3 znajdują się ustalenia dla terenów.

Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej 1MW, dla którego ustala się przeznaczenie: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, usługi drobne, handel detaliczny małopowierzchniowy A, gastronomia, biura, obiekty upowszechniania kultury, wystawy i ekspozycje, pracownie artystyczne, poradnie medyczne, pracownice medyczne, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja, obiekty kształcenia dodatkowego, produkcja drobna, skwery, terenowe urządzenia sportowe, drogi wewnętrzne, ciągi piesze, ciągi pieszo – rowerowe, obiekty do parkowania oraz obiekty infrastruktury technicznej. W ramach przeznaczenia: usługi drobne – nie dopuszcza się usług pogrzebowych, a edukacja – nie dopuszcza się szkół. W wydzieleniu wewnętrznym (A) dopuszcza się wyłącznie obiekty do parkowania i usługi drobne. Usługi drobne dopuszcza się wyłącznie do pierwszej kondygnacji nadziemnej budynków mieszkalnych wielorodzinnych oraz w wydzieleniu wewnętrznym (A). Terenowe urządzenia sportowe obowiązują w wydzieleniu wewnętrznym (B). Dla przeznaczeń terenu: zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, obiekty opieki nad dzieckiem i edukacja obowiązuje stosowanie rozwiązań technicznych w budynkach, które zapewniają w nich właściwe warunki akustyczne. Ustala się wymiar pionowy budynku: w wydzieleniu wewnętrznym (A) nie może być większy niż 3 m, a poza wydzieleniem wewnętrznym (A) nie może być większy niż 24 m. Udział powierzchni zabudowy w powierzchni działki budowlanej może być mniejszy lub równy 100%, a udział powierzchni terenu biologicznie czynnego w powierzchni działki budowlanej może być większy lub równy 0%. W każdej strefie zieleni, wyznaczonej na rysunku planu: nawierzchnia ziemna ma być urządzona w sposób zapewniający naturalną roślinność, retencję wód opadowych lub woda powierzchniowa musi stanowić co najmniej 70% powierzchni tej strefy, zieleni wysoka musi

stanowić co najmniej 15% powierzchni tej strefy. W strefie zieleni w wydzieleniu wewnętrznym (C) obowiązuje nawierzchnia ziemna urządzona w sposób zapewniający naturalną wegetację, retencję wód opadowych lub woda powierzchniowa musi stanowić co najmniej 50% powierzchni tej strefy, a zieleń wysoka musi stanowić co najmniej 10% powierzchni tej strefy. Na terenie obowiązuje ochrona drzew do zachowania wskazanych na rysunku planu.

Teren usług zdrowia 1UZ, dla którego ustala się przeznaczenie: poradnie medyczne, pracownice medyczne, obiekty ratownictwa medycznego, obiekty pomocy społecznej, handel detaliczny małopowierzchniowy A, gastronomia, obiekty upowszechniania kultury, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja, obiekty kształcenia dodatkowego, zakłady lecznicze dla zwierząt, skweiry, terenowe urządzenia sportowe, drogi wewnętrzne, ciągi piesze, ciągi pieszo – rowerowe, obiekty do parkowania, obiekty infrastruktury technicznej. W ramach przeznaczenia: obiekty pomocy społecznej – nie dopuszcza się schronisk dla bezdomnych, a edukacja – nie dopuszcza się szkół. Dla przeznaczeń terenu obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja i obiekty pomocy społecznej obowiązuje stosowanie rozwiązań technicznych w budynkach, które zapewniają w nich właściwe warunki akustyczne. Handel detaliczny małopowierzchniowy A, gastronomię, obiekty upowszechniania kultury, obiekty opieki nad dzieckiem, edukację, obiekty kształcenia dodatkowego, zakłady lecznicze dla zwierząt dopuszcza się wyłącznie jako: towarzyszące poradniom medycznym, pracowniom medycznym, obiektom ratownictwa medycznego i obiektom pomocy społecznej, obiekt wbudowany w budynek. Ustala się, że wymiar pionowy budynku lub budowli przykrytej dachem, mierzony od rzędnej terenu 117,5 m n.p.m. do najwyższego punktu pokrycia dachu nie może być większy niż 12,5 m. Udział powierzchni zabudowy w powierzchni działki budowlanej nie może być większy niż 30%, a powierzchnia terenu biologicznie czynnego musi stanowić co najmniej 40% powierzchni działki budowlanej. Nawierzchnia ziemna urządzona w sposób zapewniający naturalną wegetację, retencję wód opadowych lub woda powierzchniowa musi stanowić co najmniej 30% powierzchni działki budowlanej, a zieleń wysoka musi stanowić co najmniej 10% powierzchni działki budowlanej. W każdej strefie zieleni, wyznaczonej na rysunku planu: nawierzchnia ziemna urządzona w sposób zapewniający naturalną wegetację, retencję wód opadowych lub woda powierzchniowa musi stanowić co najmniej 60% powierzchni tej strefy. W strefach zieleni nie dopuszcza się obiektów do parkowania. Ponadto obowiązują szczególne wymagania architektoniczne w zakresie kształtowania elewacji oraz wyeksponowanie obiektu od strony ulicy Orzeszkowej.

Tereny ulic zbiorczych 1KDZ, 2KDZ, dla których ustala się przeznaczenie – ulice. Na terenie 1KDZ obowiązuje: ulica klasy zbiorczej, obustronne chodniki, trasa rowerowa. Szerokość ulicy ustala się w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu, przy czym w miejscu wskazanym na rysunku planu obowiązuje szerokość w liniach rozgraniczających 26 m. Na terenie 2KDZ obowiązują: ulica klasy zbiorczej, obustronne chodniki, torowisko tramwajowe, trasa rowerowa, zieleń. W każdej strefie zieleni obowiązuje: nawierzchnia ziemna urządzona w sposób zapewniający naturalną wegetację, retencję wód opadowych lub woda powierzchniowa musi stanowić co najmniej 60% powierzchni tej strefy, a zieleń wysoka musi stanowić co najmniej 5% powierzchni tej strefy. Szerokość ulicy ustala się w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu, przy czym w miejscu wskazanym na rysunku planu obowiązuje szerokość w liniach rozgraniczających 28 m.

Tereny ulic dojazdowych 1KDD, 2KDD, dla których ustala się przeznaczenie – ulice. Na terenach obowiązują: ulice klasy dojazdowej, obustronne chodniki, szpalery drzew objęte ochroną na odcinku wskazanym na rysunku planu, ochrona drzew w szpalerze, ochrona drzewa do zachowania wskazanego na rysunku planu, zieleń. Szerokość ulicy ustala się w liniach rozgraniczających zgodnie z rysunkiem planu, przy czym w miejscu wskazanym na rysunku planu obowiązuje szerokość w liniach rozgraniczających 22 m (1KDD) i 15 m (2KDD).

W **rozdziale 4** znajdują się **przepisy końcowe** w ramach, których powierza się wykonanie uchwały planu Prezydentowi Wrocławia.

2. Analiza i ocena wpływu rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych na środowisko

⇒ ***pod kątem zgodności z uwarunkowaniami określonymi w opracowaniu ekofizjograficznym***

Obszar planu obejmuje obszar położony w śródmiejskiej części Wrocławia, z zabudową mieszkaniową wielorodzinną i usługową (usługi zdrowia). Plan obejmuje kwartał zabudowy śródmiejskiej wraz z wnętrzem podwórkowym na którym znajdują się budynki garażowe, plac sportowy i kompozycje zieleni, w tym zadrzewienia. W północnej części obszaru planu, od strony ul. Orzeszkowej znajduje się wartościowy budynek usługowy z kompozycją zieleni na jego przedpolu. Wzdłuż ul. Orzeszkowej i Jaracza występują szpalery drzew oraz zieleń tzw. przedogródkach. Natomiast wzdłuż ul. Wyszyńskiego i Nowowiejskiej zieleń występuje jedynie w przedogródkach.

W opracowaniu ekofizjograficznym zwraca się uwagę na kształtowanie układu funkcjonalno – przestrzennego obszaru planu z uwzględnieniem istniejącej zieleni wysokiej oraz istniejącego układu urbanistycznego. Ponadto zaleca się ochronę środowiska glebowo – wodnego przed zanieczyszczeniami pochodzącymi z zanieczyszczonych wód opadowych z terenów utwardzonych, ochronę akustyczną, pielęgnację zieleni wysokiej oraz wzmocnienie zieleni.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe

Obszar pozbawiony jest naturalnych siedlisk roślinnych i naturalnych gleb. Warunki bytowania zieleni niskiej i wysokiej na tym obszarze są trudne ze względu na przesuszenie i utwardzenie gruntu, zanieczyszczenia pochodzące od komunikacji, w tym związane z zimowym utrzymaniem dróg oraz emisją spalin a także presją ze strony ludzi. Mimo to w sąsiedztwie zabudowy i terenów utwardzonych występują zadrzewienia, co jest korzystnym elementem przestrzeni zurbanizowanej wpływającym pozytywnie na warunki pracy w mieście, mikroklimat, bioklimat, łagodzenie negatywnych skutków miejskiej wyspy ciepła i walory krajobrazowe. W granicach obszaru planu nie występują tereny objęte ochroną zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody*. Pod kątem przyrodniczym, podstawowe znaczenie na tym terenie posiada ilość powierzchni pokrytych roślinnością. Walerami przyrodniczymi tego terenu są przede wszystkim zadrzewienia. Ustalenia planu utrzymują większości istniejących terenów zieleni w ramach wyznaczonych stref zieleni. Utrzymywane i chronione są także szpalery drzew, pojedyncze drzewa i przedogródki. Zachowuje się także lokalizację zieleni na przedpolu budynku usługowego. Wnętrze podwórkowe pozostanie zieloną enklawą w śródmieściu, ponieważ zachowane są istniejące kompozycje zieleni.

Na obszarze planu zachowuje się istniejące przeznaczenie terenów – funkcja mieszkaniowa wielorodzinną i usługi zdrowia. Nie planuje się wprowadzenia nowych terenów pod zabudowę, a wnętrza podwórkowe jest porządkowane z wykorzystaniem wyznaczonych stref zieleni. Niestety zachowywane są budynki garażowe, natomiast dopuszczono w ich obrębie funkcje usługowe co być może pozwoli na poprawę ich estetyki. W obszarze tym wskazano także drzewa do zachowania co pozwoli utrzymać już istniejącą zieleń wysoką. Pozostawienie w przestrzeni zurbanizowanej dorosłych drzew ma dużą wartość przyrodniczą i konserwatorską, gdyż duże drzewa są lepiej przystosowane do istniejących warunków siedliskowych w danym miejscu oraz produkują znacznie więcej tlenu niż młode sadzonki. Wprowadzenie wzdłuż ul. Orzeszkowej szpalery drzew pozwoli na jego wydłużenie na pewnym odcinku.

Ustalenia planu w postaci zapisów dotyczących zieleni na terenach inwestycyjnych (powierzchnia biologicznie czynna), wskazanie szpalerów drzew i drzew do zachowania, wy-

znaczenie stref zieleni oraz określenia obowiązującej linii zabudowy, pozwolą zachować większość zadrzewień na tym obszarze. Jest to bardzo korzystne rozwiązanie z punktu widzenia jakości przestrzeni miejskiej, jakości klimatu miejskiego oraz poprawy jakości powietrza w mieście.

Pod względem przyrodniczym jest to obszar o pewnych walorach w postaci terenów zadrzewionych. Zieleń oprócz funkcji estetycznej i kompozycyjnej pełni funkcje ekologiczne i klimatyczne. Ustalenia planu pozwolą zachować w większości istniejącą zieleń, również drzewa zlokalizowane wzdłuż ulic oraz we wnętrzu podwórkowym.

Projekt planu ustalając wskaźniki powierzchni terenu biologicznie czynnego dla poszczególnych terenów nakłada obowiązek utworzenia na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych zieleni lub innej formy powierzchni biologicznie czynnej. W każdej strefie zieleni, wyznaczonej na rysunku planu: nawierzchnia ziemna ma być urządzona w sposób zapewniający naturalną roślinność, retencję wód opadowych lub woda powierzchniowa musi stanowić co najmniej 60% powierzchni tej strefy, zieleń wysoka musi stanowić co najmniej 10% powierzchni tej strefy. Ponadto plan zawiera zapisy o gospodarowaniu wodami opadowymi w sposób zapewniający retencję w miejscu opadu. Pomocne w tym będzie na pewno wskazanie licznych stref zieleni gdzie woda opadowa może być retencjonowana.

Hałas

Obszar planu znajduje się w zasięgu hałasu komunikacyjnego od ul. Wyszyńskiego oraz od ul. Nowowiejskiej.

Ze względu na położenie obszar planu został zakwalifikowany w kontekście ochrony przed hałasem jako obszar strefy śródmiejskiej. Istniejące i planowane zagospodarowanie przewiduje na obszarze planu funkcje chronione akustycznie, dlatego dla przeznaczeń terenu zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja, obiekty pomocy społecznej obowiązuje stosowanie rozwiązań technicznych w budynkach, które zapewnią w nich właściwe warunki akustyczne. Zapis ten zwraca szczególną uwagę na zachowanie właściwych warunków akustycznych w pomieszczeniach gdzie przebywają ludzie. Istniejące i planowane przeznaczenia, oprócz drogi zbiorczej i lokalnej, nie będą źródłem hałasu.

Jakość powietrza

Poprawa jakości powietrza atmosferycznego na obszarze miasta wiąże się z koniecznością ograniczenia emisji zanieczyszczeń z indywidualnych systemów grzewczych oraz pochodzenia komunikacyjnego, co jest trudne do osiągnięcia. Pośrednio można ją niwelować przy zastosowaniu zieleni izolacyjnej, pochłaniającej zanieczyszczenia, jednak taki sposób ograniczenia zanieczyszczeń w powietrzu funkcjonuje głównie w okresie wegetacyjnym. Na obszarze planu występuje zieleń wysoka, co pośrednio przyczynia się do częściowego oczyszczania powietrza. Jednak w okresie grzewczym, kiedy obserwujemy największe przekroczenia dopuszczalnych poziomów zanieczyszczeń, rola zieleni jest ograniczona. Obszar planu znajduje się śródmieściu Wrocławia gdzie notuje się największe stężenia szkodliwych substancji w powietrzu pochodzących głównie z emisji indywidualnych z pieców domowych.

W zakresie emisji do atmosfery ze źródeł bytowych ustalenia planu nie wskazują bezpośrednio na możliwość wykorzystania sieci ciepłowniczej do ogrzewania budynków. Ustala się, że zaopatrzenie w ciepło dopuszcza się wyłącznie z niskoemisyjnych systemów grzewczych, niepowodujących przekroczeń dopuszczalnych emisji do środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi. Jest to korzystny zapis ze względu na położenie obszaru planu w strefie o wysokich stężeniach zanieczyszczeń w mieście. W przypadku emisji komunikacyjnych nie ma możliwości ograniczenia ich zapisami planu. Emisje komunikacyjne mogą być częściowo łagodzone przez zieleń przyuliczną. Ograniczenie nadmiernej emisji gazów i pyłów do atmosfery jest zadaniem, które w sposób kompleksowy obejmować powinno teren całego miasta. W roku

2014 opracowano program naprawczy, którego zadaniem jest zmniejszenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu na terenie miasta. Ponadto dla Wrocławia obowiązuje *Uchwała Nr XLI/1405/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30.11.2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Wrocław ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 grudnia 2017 r., poz. 5153).*

W zakresie ograniczenia niskiej emisji na terenie województwa dolnośląskiego wprowadzono określone ograniczenia i zakazy w ramach Uchwały nr XLI/1405/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30 listopada 2017 r. w *sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Wrocław, ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw* (tzw. uchwała antysmogowa). Reguluje ona jakie paliwa stałe można spalać i jakie warunki powinny spełniać instalacje o mocy poniżej 1MW, w których spala się paliwa stałe. Uchwała ta wprowadziła od 1 lipca 2018 r. ograniczenia w stosowaniu paliw stałych, z zakazem stosowania:

1. „1) węgla brunatnego oraz paliw stałych produkowanych z wykorzystaniem tego węgla;
2. 2) mułów węglowych i flotokoncentratów węglowych oraz mieszanek produkowanych z ich wykorzystaniem;
3. 3) węgla kamiennego w postaci sypkiej (miału) o uziarnieniu poniżej 3 mm;
4. 4) biomasy stałej (drewna) o wilgotności w stanie roboczym powyżej 20%.”

Uchwała ta wprowadziła także ograniczenia w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw:

1. „1) od dnia 1 lipca 2018 r. dla instalacji oddanych do eksploatacji po dniu 30 czerwca 2018 r., z wyjątkiem instalacji będących w trakcie montażu w obiekcie budowlanym lub których montaż jest planowany, jeśli decyzja o pozwoleniu na budowę obiektu budowlanego stała się ostateczna lub dokonano zgłoszenia robót budowlanych, a właściwy organ nie wniósł sprzeciwu, przed dniem 1 lipca 2018 r.,
2. 2) od dnia 1 lipca 2024 r. dla instalacji oddanych do eksploatacji przed dniem 1 lipca 2018 r., które nie spełniają wymagań w zakresie standardów emisyjnych odpowiadających klasie 3 pod względem granicznych wartości emisji pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012;
3. 3) od dnia 1 lipca 2028 r. dla instalacji oddanych do eksploatacji przed dniem 1 lipca 2018 r., które spełniają wymagania w zakresie standardów emisyjnych odpowiadających klasie 3, 4 i 5 pod względem granicznych wartości emisji pyłu wg normy PN-EN 303-5:2012.”

Uchwała antysmogowa ma na celu ograniczenie emisji do powietrza poprzez wprowadzenie określonych kar wynikających z niestosowania się do jej przepisów.

W dokumentach tych wskazuje się na wyeliminowanie w budownictwie niskosprawnych instalacji grzewczych na paliwo stałe powodujące szkodliwą emisję. Obiekty budowlane powinny być zatem wyposażone w nowoczesne, wysokosprawne i niskoemisyjne instalacje lub podłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej. Tam gdzie jest to możliwe, zaleca się stosowanie paliw proekologicznych oraz odnawialnych źródeł energii.

Ścieki i wody opadowe

Opracowanie ekofizjograficzne postuluje kompleksowe rozwiązanie gospodarki wodno – ściekowej na tym obszarze w tym odprowadzanie ścieków bytowych do kanalizacji oraz retencjonowanie wód opadowych i roztopowych. Ustalenia planu realizują postulaty o odprowadzaniu ścieków do kanalizacji. Elementy te są regulowane przez przepisy odrębne i ich stosowanie powinno ograniczać potencjalne przedostawanie się do gruntu szkodliwych substancji pochodzących z terenów utwardzonych (np. substancji ropopochodnych). Ponadto plan, zgod-

nie z nową polityką miasta dotyczącą wód opadowych ustala, że przy odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych obowiązuje stosowanie rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowanie, rozsączanie do gruntu lub retencjonowanie na działce budowlanej. Do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się wyłącznie odprowadzenie części wód opadowych i roztopowych, których zagospodarowanie nie było możliwe. Jest to działanie korzystne z punktu widzenia wydajności kanalizacji deszczowej oraz poprawy warunków bioklimatycznych w mieście.

Podsumowując, ustalenia planu uwzględniają zalecenia zawarte w uwarunkowaniach ekofizjograficznych.

⇒ ***pod kątem rozwiązań eliminujących lub ograniczających negatywne wpływy na środowisko***

Ustalenia planu w zakresie zasad ochrony środowiska i przyrody odnoszą się do obowiązku zagospodarowania zieleni lub jako teren biologicznie czynny terenów nieutwardzonych i niezabudowanych. Ustalenia planu regulują także udział powierzchni terenu biologicznie czynnej na działkach budowlanych. Zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony środowiska w zakresie ochrony przed hałasem, tereny 1MW i 1UZ należą do terenów zabudowy śródmiejskiej. Pozostałe działania w zakresie ochrony środowiska mają być realizowane głównie w oparciu o przepisy odrębne.

Odprowadzania ścieków komunalnych nakazuje się do sieci kanalizacyjnej. Ponadto ustala się konieczność retencji oraz opóźnienie spływu wód opadowych do sieci deszczowej lub ogólnospławnej, poprzez stosowanie rozwiązań zatrzymujących wody opadowe na działkach. Utrzymanie powierzchni terenów utwardzonych nie powinno doprowadzić do wzrostu ilości zanieczyszczonych wód opadowych. Jednocześnie utrzymuje się wiele stref zieleni, które pomogą skutecznie gospodarować wodami opadowymi na tym terenie.

Układ komunikacyjny obszaru objętego planem nie zmienia się. Plan ustala obsługę komunikacyjną bazującą na drogach publicznych. W projekcie planu ustalone zostały wskaźniki parkingowe uwzględniające politykę parkingową zawartą w *Studium*. Utrzymanie istniejącego zagospodarowania nie powinno spowodować wzrostu natężenia ruchu. Niestety w obszarach zabudowanych nie jest możliwa skuteczna ochrona przed hałasem komunikacyjnym. Obszar planu znajduje się w zasięgu oddziaływania wysokiego hałasu od ul. Wyszyńskiego i Nowowiejskiej. Ustalenia planu wprowadzają na ten obszar kilka przeznaczeń wrażliwych na hałas, dlatego dla nich obowiązuje stosowanie rozwiązań technicznych w budynkach, które zapewniają w nich właściwe warunki akustyczne. Dodatkowym elementem wpływającym na obniżenie odczuwania uciążliwości hałasowych jest występowanie zieleni wysokiej w przedogródkach od strony ul. Wyszyńskiego i Nowowiejskiej.

Korzystny dla środowiska przyrodniczego jest utrzymanie na terenie 1MW, 1UZ i terenach dróg drzew, w postaci pojedynczych drzew do zachowania jak i szpalerów oraz wyznaczenie wielu stref zieleni w miejscach istniejących zadrzewień. Pozwoli to na zwiększenie efektywności oczyszczania powietrza z zanieczyszczeń na obszarach śródmiejskich oraz utrzymanie „zielonego” charakteru podwórka. Oprócz pochłaniania części zanieczyszczeń zieleni ma pozytywny wpływ na kształtowanie topoklimatu, walorów estetycznych terenów zainwestowanych oraz warunków zdrowotnych terenów zurbanizowanych.

W zakresie ochrony powietrza przed zanieczyszczeniem ważne są zapisy w zakresie zaopatrzenia w energię ciepłą. Ustalenia planu wprowadzają zapisy o zaopatrzeniu w ciepło z sieci ciepłowniczej lub innych niskoemisyjnych systemów grzewczych, niepowodujących przekroczeń dopuszczalnych emisji do środowiska.

Projekt planu wykorzystał wiele możliwych rozwiązań eliminujących lub ograniczających uciążliwości związane z planowanym zainwestowaniem, nie uchroni jednak środowiska przed zanieczyszczeniami pochodzenia komunikacyjnego.

⇒ ***z punktu widzenia ochrony walorów środowiska przyrodniczego i kulturowego, zabytków oraz kształtowania walorów krajobrazowych***

Obszar planu to tereny zurbanizowane, na których zieleni ma charakter zieleni krajobrazowej i izolacyjnej i nie stanowi naturalnego elementu środowiskowego. Warunki bytowania zieleni niskiej i wysokiej na tym obszarze są trudne ze względu na wysoką urbanizację terenu (dużo terenów utwardzonych, miejska wyspa ciepła, przesuszanie powietrza i gleby, deficyt wód opadowych i gruntowych, słaba przepuszczalność powierzchni). Dla zieleni w pobliżu zabudowy obserwuje się przesuszenie gruntu, zanieczyszczenia pochodzące od komunikacji, w tym związane z zimowym utrzymaniem dróg oraz emisją spalin a także presję ze strony ludzi (wydeptywanie, dewastacja). Mimo to obecność zieleni wysokiej w sąsiedztwie zabudowy i terenów utwardzonych jest korzystnym elementem przestrzeni zurbanizowanej wpływającym pozytywnie na warunki pracy w mieście, mikroklimat, bioklimat, łagodzenie negatywnych skutków miejskiej wyspy ciepła i walory krajobrazowe. W planie wyznacza się drzewa do zachowania, szpalery drzew oraz strefy zieleni. Zachowuje się przedogródki z zielenią różnopoziomą.

Prognozowane przekształcenia szaty roślinnej obejmą tereny zieleni wysokiej znajdujące się poza obszarami chronionymi. Posiadają one niższe wartości przyrodnicze i przy odpowiednim zagospodarowaniu oraz wykorzystaniu ustaleń planu odnoszących się do kształtowania powierzchni biologicznie czynnych mogą zachować pewne cechy siedlisk seminaturalnych. Zieleń wysoka na obszarze planu pozostanie ważnym elementem kompozycyjnym. W wielu przypadkach istniejące drzewa zostaną zachowane.

3. Wpływ ustaleń planu na elementy środowiska we wzajemnym powiązaniu

Wpływ na gleby i powierzchnię ziemi

Zgodnie z ustaleniami planu na obszarze nie wprowadza się nowej zabudowy. Ze względu na istniejące zagospodarowanie na działkach (istniejące budynki wypełniają praktycznie całe działki) dla terenu 1MW ustalono możliwość 100% wykorzystania działek pod zabudowę. Jednak na działce stanowiącej wewnątrz podwórkowe wyznaczono 6 stref zieleni, dzięki czemu zachowuje się istniejącą zieleni na tym obszarze. W przypadku terenu 1UZ ustala się udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie co najmniej 40%. Ponadto w strefach zieleni jak na powierzchniach biologicznie czynnych ustala się obowiązek utrzymania nawierzchni ziemnej urządzonej w sposób zapewniający naturalną vegetację, retencję wód opadowych lub wodę powierzchniową. Wprowadzono także obowiązek pokrycia zielenią wszystkich terenów nieutwardzonych i niezabudowanych. Ponadto na terenach komunikacyjnych (ul. Orzeszkowa i ul. Jaracza) zachowuje się pojedyncze drzewa i szpalery drzew.

Wpływ na wody powierzchniowe i podziemne

Planowane zainwestowanie przewiduje zachowanie terenów mieszkaniowych wielorodzinnych i usługowych oraz utrzymanie układu drogowego. Ustalenia planu precyzują odprowadzanie ścieków komunalnych do sieci kanalizacyjnej. Przy odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych obowiązują rozwiązania polegające na zagospodarowaniu tych wód w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowanie, rozsączanie do gruntu lub retencjonowanie na działce budowlanej wraz ze spowolnianiem ich odpływu do odbiornika. Szczególnie istotne w tym kontekście jest podczyszczanie zanieczyszczonych wód

opadowych, które niewątpliwie będą związane z lokalizacją dróg, terenów usługowych i parkingowych. Obecność terenów utwardzonych spowoduje niewielkie zmiany w istniejących warunkach retencji na tym obszarze, a stosunkowo duży udział powierzchni biologicznie czynnych oraz stref zieleni powinien równoważyć bilans wód podziemnych.

Wpływ na powietrze atmosferyczne

Na terenach zabudowy mieszkaniowej i usługowej ciepło dostarczane może być z sieci ciepłowniczej (plan dopuszcza sieci uzbrojenia terenu) lub z indywidualnych systemów grzewczych. Obecność terenów zurbanizowanych może wpłynąć na zwiększenie natężenia ruchu, a przez to na wzrost emisji spalin. Istniejąca i planowana zieleń (drzewa do zachowania, szpalery) będzie tylko częściowo redukować zanieczyszczenia powietrza i to jedynie w okresie wegetacyjnym. Należy jednak zauważyć, że przy stosowaniu nowoczesnych technologii grzewczych z wykorzystaniem proekologicznych paliw lub źródeł odnawialnych, w tym ogniw fotowoltaicznych możliwe jest znaczące zredukowanie emisji na tym obszarze. Z kolei w przypadku transportu kołowego możliwe jest wykorzystanie transportu zbiorowego lub rowowego w celu ograniczenia natężenia ruchu transportu indywidualnego.

Wpływ na klimat akustyczny

Obszar objęty planem znajduje się w strefie oddziaływania hałasu od istniejących terenów komunikacji samochodowej (ul. Nowowiejska, Wyszyńskiego). Dla terenów mieszkaniowych i usługowych wprowadzono standardy akustyczne jak dla terenów śródmiejskich zgodnie z przepisami odrębnymi. Ponadto dla niektórych przeznaczeń wrażliwych na hałas (zabudowa mieszkaniowa, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja, domy opieki społecznej) wprowadzono obowiązek stosowania rozwiązań technicznych w budynkach, które zapewniają w nich właściwe warunki akustyczne. Ochronę przed hałasem może stanowić także utrzymanie zieleni wysokiej od strony istniejących terenów komunikacji.

Wpływ na świat roślinny i zwierzęcy

Ustalenia planu nie powinny w sposób znaczący wpływać na warunki występowania szaty roślinnej i zwierząt na terenach istotnych dla miejskiego systemu zieleni. Planowane zagospodarowanie utrzymuje istniejące tereny mieszkaniowe i usługowe oraz w znacznym stopniu istniejące tereny zieleni (strefy zieleni na podwórku, przedogródki, szpalery, drzewa do zachowania). Na obszarze planu występują wartościowe zadrzewienia, które zostaną zachowane. Obszary o najwyższych walorach przyrodniczych i krajobrazowych na obszarze planu, związane z zadrzewieniami zostaną zachowane, jako drzewa do zachowania, szpalery drzew lub strefy zieleni.

Wpływ na klimat lokalny

Utrzymanie istniejącego zagospodarowania nie powinno mieć wpływu na modyfikację klimatu lokalnego, szczególnie w odniesieniu do zaburzeń pola wiatru oraz emisji ciepła. Zabudowa przyczynia się do ograniczenia przewietrzania oraz prowadzi do powstania prądów wstępujących i efektu tunelowego w otoczeniu budynków. Powierzchnie utwardzone i powierzchnie zewnętrznych ścian budynków przyczyniają się do podwyższenia średniej temperatury powietrza, i powodują pojawienie się zjawisk związanych z miejską wyspą ciepła (przesuszenie powietrza, spadek ilości tlenu w powietrza). Utrudnienia w przewietrzaniu mogą powodować okresowe podwyższenie stężenia zanieczyszczenia atmosfery. Na ograniczenie negatywnych zjawisk związanych z rozwojem zabudowy powinno wpływać przeznaczenie pewnych powierzchni na zieleń oraz zachowanie zieleni wysokiej. Obszar planu to tereny zabudowy mieszkaniowej i usługowej oraz tereny komunikacyjne, w której udział zieleni, w tym drzew jest stosunkowo wysoki. Zgodnie z ustaleniami planu większość istniejących zadrzewień może zostać zachowanych w ramach drzew do zachowania, szpalerów drzew, stref ziele-

ni i powierzchni biologicznie czynnych, dlatego nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnych oddziaływań na klimat lokalny.

Wpływ na krajobraz

Obszar objęty planem miejscowym to tereny z ukształtowaną strukturą przestrzenną. Plan utrzymuje tę strukturę.

W ramach planu nie wyznacza się, co prawda terenów zieleni urządzonej ale wyznaczone drzewa do zachowania, szpalery drzew i strefy zieleni powodują że obszar pozostanie atrakcyjny pod względem krajobrazowym i kompozycyjnym. Wnętrze podwórkowe przewidziane jest do rewitalizacji i uporządkowania z zachowaniem większości zieleni dlatego pozwoli to zachować atrakcyjny charakter zabudowy śródmiejskiej.

Wpływ na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

W granicach planu nie występują żadne obszary chronione w ramach sieci Natura 2000. Obszar planu znajduje się poza zasięgiem korytarzy ekologicznych zlokalizowanych na obszarze miasta. Obszar planu to tereny zurbanizowane znajdujące się w granicach zespołu zabudowy śródmiejskiej. W granicach planu obecna jest zieleń wysoka, która zostanie w większości zachowana (utrzymuje się drzewa do zachowania ora zachowuj i tworzy szpalery). Zieleń wysoka podnosi atrakcyjność terenów zurbanizowanych i komunikacyjnych. Brak jest uzasadnionych podstaw do wskazania na oddziaływanie ustaleń projektu planu na obszary chronione.

Wpływ na dobra materialne i zabytki

W zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych ustala się strefę ochrony konserwatorskiej wskazaną na rysunku planu. Przedmiotem ochrony konserwatorskiej jest historyczny układ przestrzenny Przedmieścia Piaskowego, stanowiącego część Śródmieścia we Wrocławiu, ujętego w gminnej ewidencji zabytków Zarządzeniem nr 12549/14 Prezydenta Wrocławia z dnia 24 listopada 2014 r. w sprawie założenia gminnej ewidencji zabytków Wrocławia. Na obszarze planu znajdują się budynki ujęte w gminnej ewidencji zabytków. Na całym obszarze planu ustala się strefę ochrony konserwatorskiej zabytków archeologicznych W, w której wymagane jest przeprowadzenie badań archeologicznych zgodnie z przepisami odrębnymi, a ochronie podlegają potencjalne zabytki archeologiczne.

Ustalenia planu powinny poprawić utrzymać walory architektoniczne obiektów mieszkaniowych i usługowych oraz poprawić walory krajobrazowe wnętrza podwórkowego.

VI. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Dla planu miejscowego istotne z punktu widzenia ochrony środowiska są priorytety wynikające z dokumentów ustanowionych na szczeblu rządowym, samorządowym, porozumień międzynarodowych oraz dokumentów i dyrektyw Unii Europejskiej.

Do najważniejszych dokumentów zaliczyć należy:

- Koncepcję Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do roku 2030;
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Dyrektywy Unii Europejskiej:
 - 98/83/UE z dnia 3 listopada 1998 r. w sprawie jakości wód przeznaczonych do spożycia przez ludzi,
 - Dyrektywy Ramowej UE dotyczącej wody, przyjętej w 1997 r.,

- Dyrektywy 98/15/EC z 27 lutego 1998 r. dot. wprowadzania zanieczyszczeń do wód,
- Dyrektywy Ramowej w sprawie ogólnych zasad gospodarowania odpadami 75/442/EWG z 15 lipca 1975 r., Dyrektywy 9/31 WE w sprawie odpadów niebezpiecznych,
- Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000,

Umowy międzynarodowe:

- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Państwowym Komitetem Republiki Białoruś ds. Ekologii o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska z 1992 r.,
- porozumienia między Min. OŚZNiL a Min. Leśnictwa Republiki Białoruś z 1995 r. dot. m.in. rozwoju ochrony cennych ekosystemów, gospodarki wodnej WZŚ i kłęk żywiołowych,
- porozumienia między Min. OŚZNiL RP a Departamentem OŚ Republiki Litewskiej z 24.01.1992 r. o współpracy w dziedzinie ochrony środowiska,
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2004 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków NATURA 2000 (Dz. U. Nr 229, poz.2313 z 21.X.2004 r.).

Dokumentami rangi międzynarodowej o charakterze przestrzennym, stanowiącym podstawę do formułowania celów ochrony środowiska w programach krajowych są konwencje międzynarodowe, przyjęte przez stronę polską, m. n.:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo),
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Kioto, 1997 r. wraz Protokołem.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Konwencja ONZ o ochronie różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Protokół Montrealski w sprawie substancji zubażających warstwę ozonową z 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi (1990 r.), wiedeńskimi (1992 r.).

Ponadto ustalenia planu uwzględniają zapisy dokumentów strategicznych o randze krajowej. Są to między innymi:

- II Polityka ekologiczna państwa, która nawiązuje do priorytetowych kierunków działań określonych w VI Programie działań Unii Europejskiej w dziedzinie środowiska. Dokument ten wskazuje narzędzia ochrony środowiska, a także problemy związane ze współpracą międzynarodową ze szczególnym uwzględnieniem UE. Swoje cele i zakres działań wyznacza w trzech horyzontach czasowych: do roku 2002, do roku 2010 i do roku 2025.
- Polityka ekologiczna państwa na lata 2009-2012 z perspektywą do roku 2016 przedstawia cele w zakresie rozwiązań systemowych, wśród których wyróżnia włączenie aspektów ekologicznych do polityk sektorowych, a przede wszystkim do energetyki, przemysłu, transportu, gospodarki komunalnej i budownictwa, rolnictwa, leśnictwa i turystyki, aktywizację rynku na rzecz ochrony środowiska, zarządzanie środowiskiem, udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowisk, rozwój badań i postęp techniczny oraz ponoszenie odpowiedzialności za szkody w środowisku. Dokument ten dostrzega

ważną rolę w ekologizacji planowania przestrzennego i użytkowania terenu oraz w edukacji ekologicznej i dostępie do informacji.

- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań mówi o zachowaniu całej rodzimej przyrody, bez względu na jej formę użytkowania oraz stopień jej przekształcenia lub zniszczenia.
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości, który jest instrumentem polityki leśnej w zakresie kształtowania przestrzeni przyrodniczej kraju, zawiera ogólne wytyczne sporządzania regionalnych planów przestrzennego zagospodarowania w dziedzinie zwiększania lesistości.
- Krajowy Plan Gospodarki Odpadami określa zakres działania niezbędny do zaplanowania zintegrowanej gospodarki odpadami w kraju, w sposób zapewniający ochronę środowiska z uwzględnieniem obecnych i przyszłych możliwości technicznych, organizacyjnych.
- Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych jest programem inwestycji rozbudowy systemów oczyszczalni ścieków w sektorze komunalnym. Program pozwoli na wyeliminowanie nieoczyszczonych ścieków (pochodzących ze źródeł miejskich i aglomeracji) z wód powierzchniowych. Dokument dotyczy także poprawy jakości wód powierzchniowych, będących potencjalnym źródłem poboru ujęć komunalnych. Zamierzeniem Programu jest również pobudzenie inicjatyw lokalnych (nowe miejsca pracy) oraz pełne dostosowanie do wymogów Unii Europejskiej w zakresie wyposażenia w system oczyszczalni ścieków i kanalizacji.

Ustanowione na poziomach międzynarodowym i krajowym cele polityki ekologicznej znalazły swoje odzwierciedlenie w opracowanych na poziomie regionalnym dokumentach strategicznych, takich jak: „Program zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego” czy „Wojewódzki plan gospodarki odpadami województwa dolnośląskiego”. Długoterminowy cel *Programu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska województwa dolnośląskiego* sformułowano jako „*Harmonijny, zrównoważony rozwój województwa, w którym wymagania ochrony środowiska nie tylko mają istotny wpływ na przyszły charakter regionu, ale również wspierają jego rozwój gospodarczy*”. Generalne cele strategiczne do roku 2015 w zakresie ochrony środowiska:

- poprawa jakości powietrza atmosferycznego (dalsze ograniczanie emisji z zakładów przemysłowych, zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza ze źródeł niskiej emisji i ze źródeł komunikacyjnych);
- zmniejszenie uciążliwości hałasu (komunikacyjnego i przemysłowego);
- przywrócenie wysokiej jakości wód powierzchniowych i podziemnych i ich ochrona (uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej, zmniejszenie zużycia wody, ograniczenie zanieczyszczenia spowodowanego niekontrolowanymi spływami powierzchniowymi, podniesienie bezpieczeństwa przeciwpowodziowego, zwiększenie małej retencji, ochrona zasób wód podziemnych);
- ograniczenie negatywnego oddziaływania odpadów na środowisko (uporządkowanie gospodarki odpadami przemysłowymi i komunalnymi);
- podniesienie jakości gleb;
- ochrona zasobów złóż poprzez ich racjonalne wykorzystanie;
- ochrona i wzrost różnorodności biologicznej (określenie zasobów, objęcie ochroną obszarów o wysokich walorach przyrodniczych, powiększenie zasobów leśnych i zapewnienie ich kompleksowej ochrony, podniesienie różnorodności biologicznej i krajobrazowej, rozwój terenów zieleni w miastach i na terenach wiejskich);
- ograniczenie wystąpień nadzwyczajnych zagrożeń środowiska (poprawa bezpieczeństwa ekologicznego związanego z działalnością produkcyjną przedsiębiorców,

- zapewnienie bezpieczeństwa przewozu drogowego i kolejowego materiałów niebezpiecznych);
- podniesienie świadomości ekologicznej w społeczeństwie;
- otwarta i dwustronna komunikacja pomiędzy wszystkimi stronami zaangażowanymi w ochronę środowiska;
- uzyskanie pełnej informacji o stanie środowiska.

Z sześciu Programów Operacyjnych – jeden ma istotne znaczenie dla niniejszego planu. Jest to Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko. Głównym celem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko jest podniesienie atrakcyjności inwestycyjnej Polski i jej regionów poprzez rozwój infrastruktury technicznej przy równoczesnej ochronie i poprawie stanu środowiska, zdrowia społeczeństwa, zachowaniu tożsamości kulturowej i rozwijaniu spójności terytorialnej. Cele szczegółowe PO Infrastruktura i Środowisko istotne dla województwa dolnośląskiego to:

- budowa infrastruktury zapewniającej, że rozwój gospodarczy Polski będzie dokonywał się przy równoczesnym zachowaniu i poprawie stanu środowiska naturalnego,
- zwiększenie dostępności głównych ośrodków gospodarczych w Polsce poprzez powiązanie ich siecią autostrad i dróg ekspresowych oraz alternatywnych wobec transportu drogowego środków transportu,
- zapewnienie długookresowego bezpieczeństwa energetycznego Polski poprzez dywersyfikację dostaw, zmniejszenie energochłonności gospodarki i rozwój odnawialnych źródeł energii.

Plany miejscowe nie odnoszą się bezpośrednio do ochrony środowiska, jednak pośrednio realizują idee zrównoważonego rozwoju wskazując przeznaczenia dla poszczególnych terenów z uwzględnieniem aspektów środowiskowych i walorów przyrodniczych obszarów. Analizowany plan miejscowy nie ingeruje w obszary objęte ochroną na terenie gminy i nie zmienia przeznaczeń terenów na tyle aby wywołać znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko.

Plany miejscowe realizują zapisy zawarte w art. 71-73 ustawy Prawo ochrony środowiska w odniesieniu do sposobów zagospodarowania terenów oraz form ochrony przyrody, w tym również obszarów Natura 2000 ustanowionych na podstawie prawa Wspólnotowego. Ponadto z *Prawa ochrony środowiska* i z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym wynika wprowadzenie w planach miejscowych standardów akustycznych dla poszczególnych typów zabudowy chronionej przed hałasem, natomiast z *Prawa budowlanego* wskazanie udziału powierzchni biologicznie czynnych dla poszczególnych przeznaczeń terenów. W kontekście tych przepisów w tekście planu uwzględnia się aspekty środowiskowe w zakresie ogólnych zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego. Ponadto aspekty środowiskowe uwzględniane są w ramach zapisów dotyczących infrastruktury technicznej, systemów komunikacji i wreszcie przeznaczeń poszczególnych terenów. Plany miejscowe są także zgodne z kierunkami zagospodarowania przestrzennego zawartymi w *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia* oraz pozostałymi dokumentami strategicznymi w obrębie gminy, powiatu, województwa i kraju.

VII. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z przepisami zawartymi w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska

oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2018 r. poz. 2081 z późn. zm.), z rozdziału 3, działu VI dotyczącego postępowanie w sprawie transgranicznego oddziaływania pochodzącego z terytorium Rzeczypospolitej Polskiej w przypadku projektów polityk, strategii, planów i programów opracowywany dokument nie będzie miał oddziaływania transgranicznego.

VIII. PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ OGRANICZAJĄCYCH NEGATYWNE ODDZIAŁYWANIE NA ŚRODOWISKO ORAZ ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Ustalenia analizowanego planu miejscowego są wynikiem kompromisu pomiędzy wymogami ochrony środowiska i życia człowieka, a koniecznością rozwoju urbanistycznego i społecznego miasta. Zaprezentowane rozwiązania są zgodne z ustawodawstwem odrębnym, dokumentami planistycznymi obowiązującymi na terenie gminy (*Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania Wrocławia*) i wykorzystują instrumenty planistyczne służące do zrównoważonego rozwoju terenów zurbanizowanych. Ustalenia planu nie ingerują w sposób znaczący w tereny o wysokich walorach przyrodniczych i krajobrazowych i zawierają wiele rozwiązań korzystnych dla środowiska na obszarach zurbanizowanych, dlatego prognoza nie prezentuje rozwiązań alternatywnych do proponowanych w ustaleniach planu uznając, że zaproponowane ustalenia są najkorzystniejsze dla środowiska w kontekście istniejących uwarunkowań i kierunków rozwoju gminy.

Na etapie przygotowywania projektu planu miejscowego analizowano kilka wariantów planu wybierając najbardziej optymalny z punktu widzenia celów urbanistycznych, środowiskowych i społecznych. Analizowano między innymi kwestie przeznaczenia terenów, położenie linii zabudowy, zachowania zieleni wysokiej oraz usytuowania obiektów. Dotyczyło to w szczególności terenu 1UZ gdzie zdecydowano się ostatecznie zachować istniejący układ zabudowy i zieleni. W analizowanym projekcie planu udało się zachować w dużej części istniejące drzewa i tereny zieleni na terenie 1MW i 1UZ oraz na terenach komunikacyjnych. Ponadto tekst planu został uzupełniony o ustalenia dotyczące gospodarowania wodami opadowymi oraz zaopatrzenia w ciepło.

IX. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Obszar planu położony jest w śródmiejskiej części Wrocławia. Zgodnie ze *Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Wrocławia* przedmiotowy obszar znajduje się w granicach jednostki urbanistycznej A6 *Śródmieście Nadodrzańskie*, wyznaczonej jako obszar MU – mieszkaniowo-usługowy. Obszar planu wynosi 3,07 ha.

Plan miejscowy pozwala na uregulowanie wielu ważnych kwestii dotyczących jakości zabudowy oraz stopnia zainwestowania na danym terenie. Określa także ustalenia chroniące środowisko przyrodnicze.

W chwili obecnej nie obserwuje się większych zmian w środowisku. Niestety obiekty budowlane, zwłaszcza mieszkaniowe wielorodzinne podlegają sukcesywnej degradacji. Uporządkowania wymaga także teren wnętrza podwórkowego ze względu na dużą presję na tereny zieleni ze strony parkujących samochodów (rozjeżdżanie terenów zieleni, parkowanie pod drzewami, dewastacje zieleni). Poza tym część zieleni jest w złym stanie sanitarnym. Obiekty te wymagają pielęgnacji lub wymiany nasadzeń.

Obszar planu ma ukształtowaną strukturę przestrzenną, która została zachowana. Wymaga ona jednak rewitalizacji. Na obszarze planu występuje zielen wysoka. Ustalenia planu

zachowują istniejące drzewa, które są w dobrym stanie sanitarnym (np. wskazując je jako drzewa do ochrony) lub kształtują strefy zieleni wykorzystujące lub nieznacznie zmieniające układ istniejącej zieleni. Zachowanie zadrzewień oraz uporządkowanie zieleni, zwłaszcza we wnętrzu podwórkowym, na obszarze śródmiejskim wpłynie korzystnie na jakość środowiska i klimat miejski.

X. METODY ANALIZY REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTU PLANU

Przewidywane metody analizy realizacji postanowień projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod kątem wpływu na środowisko mogą się odnosić do:

1. oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu,
2. przestrzegania ustaleń dotyczących przeznaczenia terenu, ukształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu, ustaleń dotyczących wyposażenia w infrastrukturę techniczną, ochrony i kształtowania środowiska i ładu przestrzennego, ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków.

Ad 1) W zakresie oddziaływania projektowanego zagospodarowania terenu na środowisko:

- w odniesieniu do przedsięwzięć, dla których wydano decyzję o uwarunkowaniach środowiskowych, obowiązywać będzie monitoring środowiska w zakresie i metodach określonych w wydanej decyzji,
- w odniesieniu do pozostałych terenów może to być monitoring państwowy środowiska, prowadzony przez odpowiednie organy administracji państwowej, powołane do badania stanu środowiska,
- w przypadku skarg mieszkańców na uciążliwości prowadzonej działalności w oparciu o uchwalony plan, analizę realizacji mpzp i badanie skażenia środowiska powinien przeprowadzić odpowiedni organ administracji samorządowej.

Ad. 2) W zakresie realizacji przestrzegania ustaleń mpzp powinny być okresowe przeglądy zainwestowania obszaru i realizacji mpzp, wykonywane przez administrację samorządową na potrzeby oceny prowadzonej polityki przestrzennej. Częstotliwość okresowych przeglądów powinna być zgodna z przepisami szczególnymi (ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym).

Zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym: „W celu oceny aktualności studium i planów miejscowych wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym gminy, ocenia postępy w opracowywaniu planów miejscowych i opracowuje wieloletnie programy ich sporządzania w nawiązaniu do ustaleń studium, z uwzględnieniem (...) wniosków w sprawie sporządzenia lub zmiany planu miejscowego. Wójt, burmistrz albo prezydent miasta przekazuje radzie gminy wyniki analiz, o których mowa w ust. 1, po uzyskaniu opinii gminnej (...) komisji urbanistyczno-architektonicznej, co najmniej raz w czasie kadencji rady. Rada gminy podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne, w całości lub w części, podejmuje działania, o których mowa w art. 27 ustawy. Przy podejmowaniu uchwały, o której mowa w ust. 2, rada gminy bierze pod uwagę w szczególności zgodność studium albo planu miejscowego z wymogami wynikającymi z przepisów art. 10 ust. 1 i 2, art. 15 oraz art. 16 ust. 1.” Wskazane przepisy dotyczą m.in. uwzględniania w miejscowych planach zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

Propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektu:

- rejestrowanie wniosków o sporządzenie miejscowych planów lub ich zmianę, gromadzenie materiałów z nimi związanych,
- ocenę zgodności wydanych decyzji i pozwoleń budowlanych z projektem,
- ocena i aktualizacja form ochrony przyrody i najcenniejszych siedlisk przyrodniczych,
- oceny rozwoju gospodarczego (przedsiębiorczości, przemian struktury agrarnej, rozwoju budownictwa, wzrostu lesistości),
- ocena warunków i jakości klimatu akustycznego wykonywane 1 raz na 4 lata.
- W zakresie monitoringu poszczególnych elementów środowiska odpowiedzialne są jednostki i instytucje związane z gospodarką wodną, zarządy dróg, starostwa powiatowe, urzędy wojewódzkie, a w zakresie ochrony przyrody Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska oraz jednostki wspomagające, zatrudniające ekspertów w dziedzinie ochrony środowiska, np. IMGW, Wody Polskie i inne. Zgodnie z art. 10 Dyrektywy 2001/42/WE z dnia 27 czerwca 2001 r. w celu uniknięcia powielania monitoringu raporty o stanie i jakości poszczególnych elementów środowiska powinny być przekazywane do gminy.

W celu oceny wpływu zagospodarowania na środowisko i człowieka można zastosować wskaźniki monitoringu. Poza przyjętymi w przepisach odrębnych wskaźnikami dotyczącymi jakości poszczególnych komponentów środowiska można wykorzystać następujące parametry:

- jakość powietrza - liczba instalacji ogrzewania i podgrzewania wody gospodarczej w oparciu o paliwa ekologiczne (gaz, olej opałowy, energia elektryczna);
- jakość wód, gospodarka wodno-ściekowa - gospodarstwa podłączone do kanalizacji, gospodarstwa podłączone do bezodpływowych zbiorników na nieczystości (szamb);
- gospodarka odpadami - ilość wytwarzanych odpadów komunalnych na 1 mieszkańca;
- ochrona przyrody, bioróżnorodności, krajobrazu - obszar gminy objęty ochroną przyrody lub krajobrazu;
- klimat akustyczny - uciążliwość akustyczna dróg (na podstawie pomiarów zarządców).

XI. PROGNOZA ZMIAN ŚRODOWISKA W WYNIKU REALIZACJI USTALEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

1. Przyjęte założenia

Przy sporządzaniu niniejszej prognozy jako podstawowe przyjęto założenie, że autorzy projektu MPZP uwzględnili wszystkie aspekty ochrony środowiska. Zapisy ustaleń projektu planu przygotowane zostały tak, by w możliwie maksymalnym stopniu ograniczyć negatywne oddziaływanie przyszłych aktywności na stan środowiska naturalnego i zdrowie mieszkańców. Szczegółowe lokalizacje nowych inwestycji muszą być ustalane z uwzględnieniem przepisów szczególnych, dotyczących m.in. ochrony środowiska, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed potencjalną degradacją środowiska.

W celu otrzymania metodologicznej przejrzystości prognozy oddziaływania ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze dokonano klasyfikacji poszczególnych terenów pod kątem potencjalnych zagrożeń stanu środowiska, mogących wystąpić w wyniku realizacji planu. Określono również przewidywany zasięg oddziaływania, jego rodzaj oraz trwałość i odwracalność. Ponadto scharakteryzowano wpływ ustaleń MPZP oraz rodzaj oddziaływania na tereny przyległe do obszaru opracowania.

Wydzielono dwie grupy terenów, które opisano w niniejszym tekście.

A Teren zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (1MW), teren usług zdrowia (1UZ), tereny ulic dojazdowych (1KDD, 2KDD).

B Tereny ulic zbiorczych (1KDZ, 2KDZ).

2. Prognoza skutków wpływu ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze

Przyjęte i przedstawione powyżej założenia niniejszej prognozy opracowano w odniesieniu do wydzielonych grup, oznaczonych literami A i B. Przewiduje się następujące oddziaływanie ustaleń MPZP na środowisko przyrodnicze, krajobraz i zdrowie mieszkańców:

A Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług zdrowia oraz tereny komunikacji (ulice dojazdowe) mogą mieć *ograniczony negatywny wpływ na środowisko*. Na obszarze planu zachowuje się dotychczasowe przeznaczenie terenu wynikające z istniejących funkcji. Utrzymuje się linię zabudowy istniejących budynków mieszkaniowych i usługowych, co stwarza warunki do zachowania zieleni wysokiej od strony ul. Orzeszkowej Jaracza, Wyszyńskiego i Nowowiejskiej. Lokalizacja zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i usług zdrowia na tym obszarze jest kontynuacją istniejącej funkcji. Zachowanie drzew, szpalerów stref zieleni oraz nie wprowadzanie nowej zabudowy redukować będzie w pewnym stopniu zanieczyszczenia atmosfery i podniesie walory estetyczne przestrzeni zurbanizowanej. Ustalenia dotyczące zaopatrzenia w ciepło oraz gospodarowania wodami opadowymi powinny ograniczyć ilość zanieczyszczeń emitowanych do atmosfery i środowiska gruntowo – wodnego. Ustalenia planu pozwolą na zachowanie wartościowych zadrzewień o walorach krajobrazowych i przyrodniczych. Ustalenia planu regulują w pewnym stopniu gospodarkę wodno-ściekową, w tym umożliwiają zatrzymanie wód opadowych na terenie. Wykorzystują elementy planistyczne służące do ochrony jakości środowiska w przestrzeni miejskiej.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako bez znaczenia, pod względem intensywności przekształceń – jako nieznaczne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długoterminowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe i okresowe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe, pod względem trwałości oddziaływania – jako możliwe do rewaloryzacji.

B Tereny ulic zbiorczych mogą mieć *negatywny wpływ na środowisko*. Spowodowane jest to dużym natężeniem ruchu samochodowego i tramwajowego na tych ulicach co prowadzi do emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz emisji hałasu. Rozległe powierzchnie ulic, pozbawione zieleni, przyczyniają się do pogłębiania zjawiska miejskiej wyspy ciepła. Skutki te częściowo ogranicza zieleń w przedogródkach. W zabudowie śródmiejskiej nie ma jednak możliwości znaczącej redukcji emisji hałasu czy zanieczyszczeń gazowych lub pyłowych pochodzących z komunikacji.

Oddziaływanie planu na środowisko i krajobraz można ocenić w następujący sposób: pod względem charakteru – jako bez znaczenia, pod względem intensywności przekształceń – jako nieznaczne, pod względem bezpośredniości oddziaływania – jako bezpośrednie i pośrednie, pod względem okresu trwania oddziaływania – jako długotermi-

nowe, pod względem częstotliwości oddziaływania – jako stałe, pod względem zasięgu przestrzennego – jako miejscowe, pod względem trwałości oddziaływania – jako częściowo odwracalne.

3. Oddziaływanie MPZP poza obszarem opracowania

Realizacja ustaleń planu będzie miała niewielki wpływ na zmiany środowiska poza obszarem MPZP. Utrzymanie zabudowy mieszkaniowej i usługowej, spowoduje utrzymanie uciążliwości tych terenów proporcjonalny do liczby pracowników i użytkowników (zanieczyszczeń powietrza, wód opadowych, wzrostu ilości ścieków i odpadów komunalnych, wzrost zużycia wody, energii elektrycznej, ciepła i gazu w tej części miasta). Uciążliwości z tym związane zaznaczają się w miejscach odbioru ścieków komunalnych oraz rejonach „produkcji” mediów i utylizacji odpadów. Zwiększenie się ruchu samochodowego (głównie osobowego) może spowodować wzrost ilości zanieczyszczeń substancjami ropopochodnymi i emisji spalin, a także podwyższony poziom hałasu. Utrzymanie zabudowy nie będzie dodatkowo zaburzać warunków klimatu lokalnego, zwłaszcza przewietrzania i stosunków wodnych (zmniejszona retencja) oraz przyczyniać się do ograniczonego zwiększenia zasięgu miejskiej wyspy ciepła i uciążliwości z tym związanych (przesuszenie powietrza, zmniejszona ilość tlenu, podwyższenie średniej temperatury powietrza). Korzystnym rozwiązaniem jest pozostawienie zieleni wysokiej oraz licznych stref zieleni. Nowe regulacje dotyczące gospodarowania wodami opadowymi także przyczynią się do poprawy warunków retencyjnych obszaru.

Realizacja planowanego zagospodarowania spowoduje rewitalizację terenów mieszkaniowo - usługowych w tej części miasta. Planowane przekształcenia terenów nie powinny mieć znaczącego oddziaływania na tereny przyległe.

XII. STRESZCZENIE

Prognoza oddziaływania na środowisko obejmuje zagadnienia związane z problematyką ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i kulturowego, ochroną zdrowia mieszkańców, ochroną zasobów naturalnych, a także kształtowaniem i ochroną walorów krajobrazowych. Analizuje stan funkcjonowania środowiska i jego poszczególnych elementów oraz określa potencjalne zmiany w przypadku braku realizacji ustaleń planu, zarówno w obszarze opracowania, jak i w obszarach objętych przewidywanym oddziaływaniem. Ponadto zawiera informacje o przewidywanych przyrodniczych skutkach gospodarowania przestrzenią związanych z ustaleniami planu miejscowego.

Obszar planu położony jest w śródmiejskiej części Wrocławia. Plan obejmuje teren w kwadracie ulic: Elizy Orzeszkowej, Stefana Jaracza, Nowowiejskiej i kard. Stefana Wyszyńskiego. Obszar planu to teren częściowo zabudowany (budynki mieszkalno – usługowe, garaże) oraz utwardzony (chodniki, boisko do koszykówki, miejsca parkingowe). Teren niezabudowany to zielony teren przychodni, pasy zieleni wzdłuż ul. Nowowiejskiej, ul. Stefana Jaracza, ul. Elizy Orzeszkowej i częściowo wzdłuż ul. Kard. Stefana Wyszyńskiego, a także trawniki we wnętrzu podwórzowym.

Pod względem przyrodniczym jest to teren umiarkowanie zdegradowany, gdyż w dużej części jest zabudowany i utwardzony. Jednak obecność drzew i krzewów we wnętrzu podwórzowym oraz od strony ul. Nowowiejskiej, ul. Jaracza, ul. Elizy Orzeszkowej i częściowo ul. kard. Stefana Wyszyńskiego poprawia warunki klimatyczne i walory krajobrazowe.

Walory przyrodnicze i krajobrazowe

Obszar pozbawiony jest naturalnych siedlisk roślinnych i naturalnych gleb. Warunki bytowania zieleni niskiej i wysokiej na tym obszarze są trudne ze względu na przesuszenie i utwardzenie gruntu, zanieczyszczenia pochodzące od komunikacji, w tym związane z zimo-

wym utrzymaniem dróg oraz emisją spalin a także presją ze strony ludzi. Mimo to w sąsiedztwie zabudowy i terenów utwardzonych występują zadrzewienia, co jest korzystnym elementem przestrzeni zurbanizowanej wpływającym pozytywnie na warunki pracy w mieście, mikroklimat, bioklimat, łagodzenie negatywnych skutków miejskiej wyspy ciepła i walory krajobrazowe. W granicach obszaru planu nie występują tereny objęte ochroną zgodnie z *ustawą o ochronie przyrody*. Pod kątem przyrodniczym, podstawowe znaczenie na tym terenie posiada ilość powierzchni pokrytych roślinnością. Walerami przyrodniczymi tego terenu są przede wszystkim zadrzewienia. Ustalenia planu utrzymują większości istniejących terenów zieleni w ramach wyznaczonych stref zieleni. Utrzymywane i chronione są także szpalery drzew, pojedyncze drzewa i przedogródki. Zachowuje się także lokalizację zieleni na przedpolu budynku usługowego. Wnętrze podwórkowe pozostanie zieloną enklawą w śródmieściu, ponieważ zachowane są istniejące kompozycje zieleni.

Na obszarze planu zachowuje się istniejące przeznaczenie terenów – funkcja mieszkaniowa wielorodzinna i usługi zdrowia. Nie planuje się wprowadzenia nowych terenów pod zabudowę, a wewnątrz podwórkowe jest porządkowane z wykorzystaniem wyznaczonych stref zieleni. Niestety zachowywane są budynki garażowe, natomiast dopuszczono w ich obrębie funkcje usługowe co być może pozwoli na poprawę ich estetyki. W obszarze tym wskazano także drzewa do zachowania co pozwoli utrzymać już istniejącą zieleń wysoką. Pozostawienie w przestrzeni zurbanizowanej dorosłych drzew ma dużą wartość przyrodniczą i konserwatorską, gdyż duże drzewa są lepiej przystosowane do istniejących warunków siedliskowych w danym miejscu oraz produkują znacznie więcej tlenu niż młode sadzonki. Wprowadzenie wzdłuż ul. Orzeszkowej szpalery drzew pozwoli na jego wydłużenie na pewnym odcinku.

Ustalenia planu w postaci zapisów dotyczących zieleni na terenach inwestycyjnych (powierzchnia biologicznie czynna), wskazanie szpalerów drzew i drzew do zachowania, wyznaczenie stref zieleni oraz określenia obowiązującej linii zabudowy, pozwolą zachować większość zadrzewień na tym obszarze. Jest to bardzo korzystne rozwiązanie z punktu widzenia jakości przestrzeni miejskiej, jakości klimatu miejskiego oraz poprawy jakości powietrza w mieście.

Pod względem przyrodniczym jest to obszar o pewnych walorach w postaci terenów zadrzewionych. Zieleń oprócz funkcji estetycznej i kompozycyjnej pełni funkcje ekologiczne i klimatyczne. Ustalenia planu pozwolą zachować w większości istniejącą zieleń, również drzewa zlokalizowane wzdłuż ulic oraz we wnętrzu podwórkowym.

Projekt planu ustalając wskaźniki powierzchni terenu biologicznie czynnego dla poszczególnych terenów nakłada obowiązek utworzenia na powierzchniach niezabudowanych i nieutwardzonych zieleni lub innej formy powierzchni biologicznie czynnej. W każdej strefie zieleni, wyznaczonej na rysunku planu: nawierzchnia ziemna ma być urządzona w sposób zapewniający naturalną wegetację, retencję wód opadowych lub woda powierzchniowa musi stanowić co najmniej 60% powierzchni tej strefy, zieleń wysoka musi stanowić co najmniej 10% powierzchni tej strefy. Ponadto plan zawiera zapisy o gospodarowaniu wodami opadowymi w sposób zapewniający retencję w miejscu opadu. Pomocne w tym będzie na pewno wskazanie licznych stref zieleni gdzie woda opadowa może być retencjonowana.

Hałas

Obszar planu znajduje się w zasięgu hałasu komunikacyjnego od ul. Wyszyńskiego oraz od ul. Nowowiejskiej.

Ze względu na położenie obszar planu został zakwalifikowany w kontekście ochrony przed hałasem jako obszar strefy śródmiejskiej. Istniejące i planowane zagospodarowanie przewiduje na obszarze planu funkcje chronione akustycznie, dlatego dla przeznaczeń terenu zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna, obiekty opieki nad dzieckiem, edukacja, obiekty pomocy społecznej obowiązuje stosowanie rozwiązań technicznych w budynkach, które zapew-

nią w nich właściwe warunki akustyczne. Zapis ten zwraca szczególną uwagę na zachowanie właściwych warunków akustycznych w pomieszczeniach gdzie przebywają ludzie. Istniejące i planowane przeznaczenia, oprócz drogi zbiorczej i lokalnej, nie będą źródłem hałasu

Jakość powietrza

W zakresie emisji do atmosfery ze źródeł bytowych ustalenia planu wskazują bezpośrednio na możliwość wykorzystania sieci ciepłowniczej do ogrzewania budynków. Ustala się, że zaopatrzenie w ciepło dopuszcza się wyłącznie z niskoemisyjnych systemów grzewczych, niepowodujących przekroczeń dopuszczalnych emisji do środowiska, zgodnie z przepisami odrębnymi. Jest to korzystny zapis ze względu na położenie obszaru planu w strefie o wysokich stężeniach zanieczyszczeń w mieście. W przypadku emisji komunikacyjnych nie ma możliwości ograniczenia ich zapisami planu. Emisje komunikacyjne mogą być częściowo łagodzone przez zielen przyuliczną. Ograniczenie nadmiernej emisji gazów i pyłów do atmosfery jest zadaniem, które w sposób kompleksowy obejmować powinno teren całego miasta. W roku 2010 opracowano program naprawczy, którego zadaniem jest zmniejszenie emisji pyłu zawieszonego PM10 oraz benzo(a)pirenu na terenie miasta. Ponadto dla Wrocławia obowiązuje *Uchwała Nr XLI/1405/17 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 30.11.2017 r. w sprawie wprowadzenia na obszarze Gminy Wrocław ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw (Dz. U. Województwa Dolnośląskiego z dnia 8 grudnia 2017 r., poz. 5153)*.

Uchwała antysmogowa ma na celu ograniczenie emisji do powietrza poprzez wprowadzenie określonych kar wynikających z niestosowania się do jej przepisów.

W dokumentach tych wskazuje się na wyeliminowanie w budownictwie niskosprawnych instalacji grzewczych na paliwo stałe powodujące szkodliwą emisję. Nowe obiekty budowlane powinny być zatem wyposażone w nowoczesne, wysokosprawne i niskoemisyjne instalacje lub podłączone do miejskiej sieci ciepłowniczej. Tam gdzie jest to możliwe, zaleca się stosowanie paliw proekologicznych oraz odnawialnych źródeł energii.

Ścieki i wody opadowe

Ustalenia planu realizują postulaty o odprowadzaniu ścieków do kanalizacji. Elementy te są regulowane przez przepisy odrębne i ich stosowanie powinno ograniczać potencjalne przedostawanie się do gruntu szkodliwych substancji pochodzących z terenów utwardzonych (np. substancji ropopochodnych). Ponadto plan, zgodnie z nową polityką miasta dotyczącą wód opadowych ustala, że przy odprowadzaniu wód opadowych i roztopowych obowiązuje stosowanie rozwiązań polegających na zagospodarowaniu całości lub części wód w miejscu opadu, w szczególności poprzez gospodarcze wykorzystanie, odparowanie, rozsącanie do gruntu lub retencjonowanie na działce budowlanej. Do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się wyłącznie odprowadzenie części wód opadowych i roztopowych, których zagospodarowanie nie było możliwe. Jest to działanie korzystne z punktu widzenia wydajności kanalizacji deszczowej oraz poprawy warunków bioklimatycznych w mieście.

Wpływ na obszary chronione

W granicach planu nie występują żadne obszary chronione w ramach sieci Natura 2000. Obszar planu znajduje się poza zasięgiem korytarzy ekologicznych zlokalizowanych na obszarze miasta. Obszar planu to tereny zurbanizowane znajdujące się w granicach zespołu zabudowy śródmiejskiej. W granicach planu obecna jest zielen wysoka, która zostanie w większości zachowana (utrzymuje się drzewa do zachowania ora zachowuj i tworzy szpalery). Zielen wysoka podnosi atrakcyjność terenów zurbanizowanych i komunikacyjnych. Brak jest uzasadnionych podstaw do wskazania na oddziaływanie ustaleń projektu planu na obszary chronione.

Analizowane warianty rozwiązań przestrzennych

Na etapie przygotowywania projektu planu miejscowego analizowano kilka wariantów planu wybierając najbardziej optymalny z punktu widzenia celów urbanistycznych, środowiskowych i społecznych. Analizowano między innymi kwestie przeznaczenia terenów, położenie linii zabudowy, zachowania zieleni wysokiej oraz usytuowania obiektów. Dotyczyło to w szczególności terenu 1UZ gdzie zdecydowano się ostatecznie zachować istniejący układ zabudowy i zieleni. W analizowanym projekcie planu udało się zachować w dużej części istniejące drzewa i tereny zieleni na terenie 1MW i 1UZ oraz na terenach komunikacyjnych. Ponadto tekst planu został uzupełniony o ustalenia dotyczące gospodarowania wodami opadowymi oraz zaopatrzenia w ciepło.

Plan miejscowy pozwala na uregulowanie wielu ważnych kwestii dotyczących jakości zabudowy oraz stopnia zainwestowania na danym terenie. Określa także ustalenia chroniące środowisko przyrodnicze.

W chwili obecnej nie obserwuje się większych zmian w środowisku. Niestety obiekty budowlane, zwłaszcza mieszkaniowe wielorodzinne podlegają sukcesywnej degradacji. Uporządkowania wymaga także teren wnętrza podwórkowego ze względu na dużą presję na tereny zieleni ze strony parkujących samochodów (rozjeżdżanie terenów zieleni, parkowanie pod drzewami, dewastacje zieleni). Poza tym część zieleni jest w złym stanie sanitarnym. Obiekty te wymagają pielęgnacji lub wymiany nasadzeń.

Obszar planu ma ukształtowaną strukturę przestrzenną, która została zachowana. Wymaga ona jednak rewitalizacji. Na obszarze planu występuje zieleń wysoka. Ustalenia planu zachowują istniejące drzewa, które są w dobrym stanie sanitarnym (np. wskazując je jako drzewa do ochrony) lub kształtują strefy zieleni wykorzystujące lub nieznacznie zmieniające układ istniejącej zieleni. Zachowanie zadrzewień oraz uporządkowanie zieleni, zwłaszcza we wnętrzu podwórkowym, na obszarze śródmiejskim wpłynie korzystnie na jakość środowiska i klimat miejski

Projekt planu uwzględnia ograniczenia i uwarunkowania ekofizjograficzne, wymogi kształtowania krajobrazu, a także istniejące ustawodawstwo szczególne.